

Βασικά κριτήρια Procura⁺

Αυτό το κεφάλαιο παρουσιάζει απλά κριτήρια για τις προμήθειες για έξι υψηλής προτεραιότητας κατηγορίες προϊόντων:

Αυτές οι κατηγορίες προϊόντων επιλέχθηκαν από μία σειρά ειδικών από το πρόγραμμα RELIEF^[1] που συγχρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ως εκείνα που έχουν τις περισσότερες δυνατότητες περιβαλλοντικής βελτίωσης μέσω των πράσινων δημόσιων συμβάσεων. Αυτό καθορίστηκε αποτιμώντας τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις μέσω του κύκλου ζωής του προϊόντος, τη διαθεσιμότητα οικονομικά αποτελεσματικών και περιβαλλοντικά προτιμυτέων λύσεων και τη σημασία του προϊόντος μέσω του τυπικού προϋπολογισμού μίας δημόσιας αρχής.

Τα βασικά αγοραστικά κριτήρια Procura+ έχουν σχεδιαστεί για να:

- Αντιμετωπίζουν τις σημαντικότερες περιβαλλοντικές επιπτώσεις του κύκλου ζωής που σχετίζονται με τις συγκεκριμένες κατηγορίες προϊόντων
- Πληρούν τη νομοθεσία και να είναι απλά στη χρήση τους, απαιτώντας τον ελάχιστο χρόνο και προσπάθεια
- Μην οδηγούν σε σημαντική αύξηση κόστους

Τα κριτήρια ενημερώνονται τακτικά έπειτα από διαβουλεύσεις ειδικών από σχετικούς εμπλεκόμενους φορείς από όλη την Ευρώπη (συμπεριλαμβανομένων εκπροσώπων του βιομηχανικού κλάδου, αναθέτουσες αρχές, ειδικούς επιστήμονες και ειδικούς στην ανάπτυξη αγοράς).

Για ενημερώσεις σχετικά με τα τελευταία κριτήρια (και κάθε νέα κατηγορία προϊόντων) παρακαλούμε επισκεφθείτε την ιστοσελίδα της Εκστρατείας www.procuraplus.org

Η ενότητα για κάθε προϊόν έχει σχεδιαστεί για να εφοδιάζει τους υπεύθυνους προμηθειών με όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την άμεση έναρξη πράσινων συμβάσεων, περιλαμβάνοντας κριτήρια τα οποία μπορούν να εισαχθούν αμέσως στα σχετικά τεύχη των προκηρύξεων.

Κάθε ενότητα περιέχει 4 τμήματα:

- 1 Βασικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις:** Μία σύντομη περίληψη των πιο σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων και πώς αυτές προσεγγίζονται από τα κριτήρια
- 2 Βασικά κριτήρια Procura+:** Τα κριτήρια που μπορούν να εισαχθούν αμέσως στις προκηρύξεις. Αυτά περιλαμβάνουν και μία σειρά από παρατηρήσεις που παρέχουν επιπρόσθετες πληροφορίες για τη χρήση τους.
- 3 Επιπλέον ιδέες:** Προτάσεις για Αρχές οι οποίες επιθυμούν να προχωρήσουν πέραν των βασικών κριτηρίων λαμβάνοντας υπόψη και άλλες παραμέτρους ή να έχουν πιο καινοτόμες προσεγγίσεις.
- 4 Σχετικά σήματα προϊόντων:** Σήματα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως βάση για την ανάπτυξη επιπλέον κριτηρίων

Το προσαρτημένο CD-ROM παρέχει λεπτομερείς πληροφορίες για κάθε μία από αυτές τις κατηγορίες προϊόντων, τις οποίες πολλές αρμόδιες αρχές μπορεί να βρουν χρήσιμες.

Τα κριτήρια που αφορούν στην κατασκευή και ανακαίνιση κτηρίων είναι κάπως διαφορετικά από αυτά των άλλων κατηγοριών. Μια σειρά από παράγοντες έκανε αδύνατο τον ορισμό ενιαίων κριτηρίων για όλη την Ευρώπη, συνεπώς παρουσιάζονται διαφορετικές επιλογές, οι οποίες καλύπτουν μία σειρά από άψεις που σχετίζονται με τις βιώσιμες κατασκευές. Για επιπλέον πληροφορίες σχετικά με την αδυναμία ορισμού ενιαίων κριτηρίων παρακαλούμε συμβουλευθείτε το σχετικό λεπτομερές κεφάλαιο στο CD-ROM.

[1] www.iclei-europe.org/relief

Α: Λεωφορεία

1 Βασικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις

Επίπτωση	Προσέγγιση
Προβλήματα υγείας στον τοπικό πληθυσμό που προκαλούνται από τα αιωρούμενα σωματίδια και το όζον στα χαμηλότερα στρώματα της ατμόσφαιρας	Προμήθεια λεωφορείων χαμηλών εκπομπών
Περιβαλλοντικά προβλήματα που μπορεί να προκληθούν από οξίνιση, ευτροφισμό και από το όζον στα χαμηλότερα στρώματα της ατμόσφαιρας	Προμήθεια λεωφορείων χαμηλών εκπομπών
Παραγωγή αερίων θερμοκηπίου μέσω κατανάλωσης ορυκτών καυσίμων	Βελτίωση του τρόπου οδήγησης
Αξιοσημείωτη νχορύπανση	Αγορά λεωφορείων με χαμηλές εκπομπές θορύβου

Άλλοι τρόποι προσέγγισης για τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, μπορεί να είναι η χρήση αναλλοιωτικών καυσίμων όπως τα βιοκαύσιμα και η μελέτη της διάθεσης των οχημάτων στο τέλος της ζωής τους.

2 Βασικά κριτήρια Procura⁺ – Λεωφορεία

Άμεσες αγορές λεωφορείων

Τα βασικά κριτήρια της Εκστρατείας Procura⁺ για άμεσες αγορές λεωφορείων εστιάζουν σε τρεις βασικές παραμέτρους:

- **Πρότυπα εκπομπής:** Η πιο απλή προσέγγιση για την εξασφάλιση ικανοποιητικής στάθμης εκπομπών για τα λεωφορεία που αγοράζονται είναι η χρήση των προτύπων EURO. Όλα τα νέα λεωφορεία πρέπει πλέον να πληρούν τα πρότυπα του EURO IV. Δεδομένης της διαθεσιμότητας της αγοράς και του ανταγωνιστικού κόστους η αποδεκτή προσέγγιση για τα κριτήρια που θα χρησιμοποιηθούν είναι η απαίτηση για λεωφορεία προτύπου EEV. Μέσω του κριτηρίου αυτού, είναι πιθανή μία πραγματική αλλαγή κατεύθυνσης στην αγορά.
- **Τρόπος οδήγησης:** Η εγκατάσταση συσκευών στα αυτοκίνητα για την παρακολούθηση του τρόπου οδήγησης (συλλογή πληροφοριών για κατανάλωση, ταχύτητα, απόσταση κτλ) κοστίζει ελάχιστα και σε συνδυασμό με κατάλληλη εκπαίδευση, είναι ένας αποτελεσματικός τρόπος για να μειωθεί η κατανάλωση καυσίμων.

- **Εκπομπές θορύβου:** Μία μεγάλη ποικιλία λεωφορείων με πολύ χαμηλές εκπομπές θορύβου είναι τώρα διαθέσιμη, χωρίς να επηρεάζεται η απόδοση ή να αυξάνεται σημαντικά το κόστος. Οι στάθμες θορύβου που επιδιώκονται εδώ βασίζονται σε προτάσεις από τη Γερμανική Υπηρεσία Περιβάλλοντος και είναι πιο αυστηρές από τις αντίστοιχες που ορίζονται στις σχετικές Ευρωπαϊκές Οδηγίες για βαρέα οχήματα χαμηλού θορύβου.

Άμεσες αγορές λεωφορείων

Αντικείμενο Σύμβασης: Αγορά λεωφορείων χαμηλών εκπομπών

Προδιαγραφές:

- Οι κινητήρες των οχημάτων πρέπει να πιστοποιείται ότι πληρούν το πρότυπο EEV για τις εκπομπές, σύμφωνα με την Οδηγία 1999/96/ΕΚ
- Όλα τα οχήματα πρέπει να είναι εξοπλισμένα με μετρητές τρόπου οδήγησης, ώστε να παρακολουθείται η κατανάλωση καυσίμου
- Οι εκπομπές θορύβου των οχημάτων δεν πρέπει να υπερβαίνουν τα 75dB (A) για οχήματα με ισχύ κινητήρα μεταξύ 75-150kW και τα 77dB (A) για οχήματα με ισχύ κινητήρα που υπερβαίνει τα 150kW^[1]

Παρατηρήσεις:

Πιστοποίηση (εκπομπές): Όλα τα λεωφορεία που ικανοποιούν τα πρότυπα EEV όταν παράγονται, πιστοποιούνται σχετικά. Οι σχετικές πληροφορίες περιλαμβάνονται στα τεχνικά έγγραφα του οχήματος.

Πιστοποίηση (θόρυβος): Οι εκπομπές θορύβου βασίζονται στα τεχνικά έγγραφα των οχημάτων και μπορούν συνεπώς να ελεγχθούν από τους προμηθευτές.

Σύμβαση για υπηρεσίες μεταφορών

Τα βασικά κριτήρια της Εκστρατείας Procura+ για συμβάσεις υπηρεσιών που αφορούν δημόσια λεωφορεία είναι παρόμοια με αυτά των άμεσων αγορών, αλλά με μία ελαφρώς προσαρμοσμένη και επεκταμένη προσέγγιση:

- **Στάθμες εκπομπής:** Δεν είναι ρεαλιστικό να θεωρείται ότι οι παροχείς υπηρεσιών στον τομέα αυτό θα έχουν επί του παρόντος έναν υψηλό αριθμό οχημάτων EEV, ούτε μπορεί να αναμένεται ότι ολόκληρος ο στόλος θα ανανεωθεί. Ωστόσο, πρέπει να επιδιώκεται μία μερική ανανέωση του στόλου και συνεπώς να δοθούν κίνητρα ώστε ένα συγκεκριμένο ποσοστό οχημάτων να συμμορφώνονται στο πρότυπο EEV. Επίσης στόχος μία τέτοιας σύμβασης πρέπει να είναι μία αύξηση στην ποσότητα των λεωφορείων EEV που χρησιμοποιούνται κατά τη διάρκεια της σύμβασης. Τέλος, είναι σημαντικό ολόκληρος ο στόλος να ικανοποιεί ένα συγκεκριμένο ελάχιστο περιβαλλοντικό πρότυπο. Για αυτό το λόγο προτείνονται διάφορα κριτήρια:
 - Ελάχιστο περιβαλλοντικό κριτήριο για λεωφορεία που χρησιμοποιούνται στην εκτέλεση της υπηρεσίας (EURO III)
 - Επιπλέον βαθμοί για τον αριθμό των οχημάτων EEV στη φάση ανάθεσης της σύμβασης.
 - Σχετικοί όροι στη σύμβαση που θα επιτρέπουν στην αναθέτουσα αρχή να παρακολουθεί πόσο χρησιμοποιούνται τα λεωφορεία EEV και να ενθαρρύνει την αυξανόμενη χρήση τους.
- **Τρόπος οδήγησης:** Αν και η μετασκευή παλιών λεωφορείων για προσθήκη συσκευών καταγραφής είναι σχετικά ακριβή, πρέπει να είναι σαφές στα τεύχη της προκήρυξης ότι τουλάχιστον τα οχήματα που αγοράστηκαν πρόσφατα είναι εξοπλισμένα με τέτοιες συσκευές. Επίσης απαραίτητη είναι η κατάλληλη εκπαίδευση των οδηγών, για να εξασφαλιστεί ότι έχει επιτευχθεί η μέγιστη δυνατή απόδοση, η οποία μπορεί εύκολα να συμπεριληφθεί στις σχετικές απαιτήσεις του διαγωνισμού.
- **Υπηρεσίες καλής ποιότητας:** Η ενθάρρυνση της χρήσης των δημόσιων μεταφορών αντί των Ι.Χ. αυτοκινήτων συνεπάγεται ξεκάθαρα περιβαλλοντικά οφέλη. Φυσικά για να αυξηθεί η χρήση των δημόσιων μέσων μαζικής μεταφοράς, η υπηρεσία που παρέχεται πρέπει να είναι ελκυστική. Σχετικοί όροι της σύμβασης μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την εκμετάλλευση των πλεονεκτημάτων που προσφέρονται από μία ιδιωτική σύμβαση υπηρεσιών, για να εξασφαλιστεί ότι παρέχονται υπηρεσίες καλής ποιότητας.

[1] Umweltbundesamt: Handbuch für umweltfreundliche Beschaffung, München 1999 (βλ. επίσης: VCD Fakten, Umweltstandards im ÖPNV e.V., Bonn 2001)

Προσφερόμενες υπηρεσίες μεταφορών

Αντικείμενο Σύμβασης: Σύμβαση για παροχή υπηρεσιών μεταφορών με περιβαλλοντικά φιλικά πρότυπα

Προδιαγραφές:

α) Στάθμες εκπομπών:

- Όλα τα λεωφορεία που χρησιμοποιούνται στην εκτέλεση της υπηρεσίας πρέπει να έχουν κινητήρες που ικανοποιούν τα πρότυπα EURO III, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 1999/96/ΕΚ. Όταν τα λεωφορεία δεν πληρούν το πρότυπο EURO III, αλλά τυχόν μετέπειτα τεχνικές τροποποιήσεις έχουν επιτύχει την ίδια στάθμη, πρέπει να υπάρχει σχετική τεκμηρίωση στην προσφορά και να έχει πιστοποιηθεί η συμμόρφωση με το πρότυπο από ανεξάρτητο φορέα. Για να γίνει αποδεκτή η πιστοποίηση, χρειάζεται απόδειξη ότι ο φορέας πιστοποίησης έχει την κατάλληλη τεχνική κατάρτιση στην τεχνολογία οχημάτων και είναι πλήρως ανεξάρτητος από τον υποβάλλοντα την προσφορά (προμηθευτή).

β) Τρόπος οδήγησης:

- Όλα τα λεωφορεία που έχουν αγοραστεί πρόσφατα, μετά την ανάθεση της σύμβασης και χρησιμοποιούνται στην εκτέλεση της υπηρεσίας πρέπει να είναι εξοπλισμένα με συσκευής καταγραφής στοιχείων σχετικά με τον τρόπο οδήγησης, για να παρακολουθείται η κατανάλωση καυσίμων.

Κριτήρια ανάθεσης:

Η σύμβαση θα ανατίθεται στον υποψήφιο που συγκεντρώνει την υψηλότερη βαθμολογία σύμφωνα με την ακόλουθη διαδικασία βαθμολόγησης:

- Πρότυπο EURO κινητήρα: 10 βαθμοί (από 100) – 1 βαθμός απονέμεται για κάθε 10% λεωφορείων που πληρούν το πρότυπο EEV που χρησιμοποιούνται στην εκτέλεση της υπηρεσίας.
- Άλλα: 90 βαθμοί (από 100)

Όροι σύμβασης - Ρήτρες:

α) Στάθμες εκπομπής:

- Ο αριθμός των χιλιομέτρων που διανύονται ετησίως από λεωφορεία EEV πρέπει να καταγράφεται κάθε χρόνο. Αυτός ο αριθμός πρέπει να αυξάνεται κατά 10% ετησίως.

β) Τρόπος οδήγησης:

- Όλοι οι οδηγοί λεωφορείων που εμπλέκονται στην εκτέλεση της υπηρεσίας, πρέπει να εκπαιδεύονται σε τακτική βάση σε ένα τοπικά αναγνωρισμένο ίδρυμα, πάνω στην περιβαλλοντικά ευσυνείδητη οδήγηση, για τη μείωση της κατανάλωσης καυσίμου κατά την οδήγηση.

γ) Υπηρεσία καλής ποιότητας:

- Ο ανάδοχος πρέπει να επιτυγχάνει μία "υπηρεσία καλής ποιότητας", αξιολογούμενη από μία ανεξάρτητη εταιρεία έρευνας αγοράς κάθε χρόνο με δαπάνες του προμηθευτή. Ο ανάδοχος πρέπει να παρέχει στην προσφορά τα στοιχεία μίας κατάλληλης εταιρείας έρευνας αγοράς.

Παρατηρήσεις:

- **Πιστοποίηση (εκπομπές):** Όλα τα λεωφορεία που ικανοποιούν τα πρότυπα EURO III, IV, V ή EEV όταν παράγονται θα πιστοποιούνται σχετικά. Οι σχετικές πληροφορίες εμπεριέχονται στα τεχνικά έγγραφα του οχήματος. Όπως δηλώνεται ξεκάθαρα στα κριτήρια, για αυτά τα λεωφορεία όπου οι μετέπειτα τεχνικές τροποποιήσεις έχουν επιτύχει πρότυπο EURO III, τα μέτρα πρέπει να τεκμηριώνονται και να περιλαμβάνονται στην προσφορά. Σχετική δήλωση ανεξάρτητου φορέα πιστοποίησης κρίνεται απαραίτητη.
- **Διαδικασία ανάθεσης:** Η ακριβής διαδικασία βαθμολόγησης και οι παράμετροι που λαμβάνονται υπόψη καθορίζονται από την αναθέτουσα αρχή.
- **Όροι εκτέλεσης σύμβασης (τεύχη προκήρυξης):** Αυτοί οι ειδικοί όροι εκτέλεσης της σύμβασης πρέπει να αναφέρονται στα τεύχη της προκήρυξης.
- **Όρος Σύμβασης (καλή ποιότητα υπηρεσίας):** Πρέπει να γίνεται αποτίμηση ένα χρόνο μετά την έναρξη της σύμβασης. Συγκεκριμένοι στόχοι πρέπει να τίθενται και να γίνονται αποδεκτοί κατά τις διαπραγματεύσεις για τη σύμβαση. Πρέπει να χρησιμοποιούνται τρεις δείκτες για να κριθεί η ποιότητα της υπηρεσίας: Οι αριθμοί των επιβατών, το κόστος των εισιτηρίων και η ικανοποίηση των επιβατών (που αποτιμάται μέσα από έρευνα), με τον αριθμό των επιβατών να είναι μεγαλύτερης σημασίας. Ωστόσο, πρέπει να ληφθεί υπόψη πως είναι περιορισμένη η δυνατότητα των αναδόχων να επηρεάσουν τον αριθμό των επιβατών, ενώ η τοπική πολιτική και άλλες παράμετροι μπορούν να έχουν μεγάλη επίδραση. Η ακριβής μέθοδος για την αποτίμηση και την ανάλυση των αποτελεσμάτων, θα είναι αρμοδιότητα της ανεξάρτητης εταιρείας έρευνας αγοράς, στην οποία έγινε η ανάθεση από τον ανάδοχο.
- **Όροι σύμβασης (ποινές για μη συμμόρφωση):** Για την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας, πρέπει να περιλαμβάνονται στη σύμβαση κατάλληλες ποινές σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, για παράδειγμα με παρακράτηση πληρωμής μέχρι να γίνει συμμόρφωση με τους όρους που έχουν συμφωνηθεί.

3 Πρόσθετες ιδέες

- Κάντε **μία διαφορετική προσέγγιση για τη μείωση των εκπομπών** – Για προσφερόμενες υπηρεσίες μελετήστε τη θέσπιση οριακών τιμών για τις εκπομπές του στόλου συνολικά, οι οποίες θα γίνονται προοδευτικά αυστηρότερες κατά την πάροδο της περιόδου της σύμβασης. Αυτό δίνει στον ανάδοχο μεγαλύτερη ευελιξία για το πώς θα επιτύχει τα επιθυμητά όρια ενθαρρύνοντας τη συνεχή βελτίωση.
- Εξετάστε τη δυνατότητα χρήσης **εναλλακτικών καυσίμων**, όπως κυψέλες καυσίμου ή βιοκαύσιμα.
- **Κοινές προμήθειες** ταιριάζουν στην περίπτωση των λεωφορείων, καθώς πρόκειται για ένα κλάδο υψηλής τεχνολογίας με απλές τυποποιημένες μονάδες, υψηλού κόστους ανά μονάδα
- Ζητήστε από τους προμηθευτές να παρέχουν μία περιβαλλοντικά και κοινωνικά αποδεκτή προσέγγιση στη **διάθεση των λεωφορείων** στο τέλος της ζωής τους – προωθώντας την ανακύκλωση όπου είναι δυνατό κι όχι απλά μεταπωλώντας τα λεωφορεία σε χώρες με χαλαρούς περιβαλλοντικούς νόμους.

4 Σχετικά οικολογικά σήματα

Γερμανικό Οικολογικό Σήμα (Blue Angel)

RAL-UZ 59

Δημοτικά οχήματα και λεωφορεία χαμηλού θορύβου και ρύπανσης

www.blauer-engel.de

Β: Προϊόντα και υπηρεσίες καθαρισμού και συντήρησης

1 Βασικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις

Επίπτωση	Προσέγγιση
Ρύπανση του αέρα, σχηματισμός όζοντος (φωτοχημικού νέφους), βιοσυσσώρευση ή έκθεση της τροφικής αλυσίδας και ίσως απειλή για τους υδρόβιους οργανισμούς εξαιτίας της χρήσης ορισμένων χημικών στα προϊόντα καθαρισμού.	Αποφυγή μη απαραίτητων προϊόντων. Αποφυγή συγκεκριμένων ουσιών ή συστατικών στα προϊόντα καθαρισμού.
Αρνητική επίπτωση στην υγεία των υπαλλήλων εξαιτίας της χρήσης συγκεκριμένων συστατικών καθαρισμού που περιέχουν διαλύτες χαρακτηρισμένους ως επιβλαβείς για την υγεία.	Σύμβαση προμηθειών / χρήση προϊόντων που δεν περιέχουν επιβλαβείς ουσίες

Άλλες προσεγγίσεις για τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, περιλαμβάνουν την αναθεώρηση της μεθόδου καθαρισμού, της συχνότητας και της χρησιμοποιούμενης δοσολογίας, τη βελτιστοποίηση και μείωση των διαφορετικών ειδών προϊόντων, την εκπαίδευση του προσωπικού καθαρισμού κ.α. Ο όγκος των συσκευασιών αποτελεί επίσης ένα πρόβλημα μετά τη χρήση των προϊόντων, συνεπώς η σύμβαση για προμήθεια μεγαλύτερων συσκευασιών, η χρήση δοχείων που μπορούν να ξαναγεμιστούν, η αγορά συμπυκνωμένων προϊόντων καθαρισμού, κλπ. πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη.

2 Βασικά κριτήρια Procura⁺ – Προϊόντα καθαρισμού

Άμεσες αγορές προϊόντων καθαρισμού

Τα βασικά κριτήρια Procura⁺ για άμεσες αγορές προϊόντων καθαρισμού, εστιάζουν σε δύο βασικά ζητήματα:

- **Απαγόρευση κάποιων ουσιών ή συστατικών:** Για τα συστατικά καθαρισμού, προτείνονται η απαγόρευση προϊόντων και ουσιών που θεωρούνται πιο επιβλαβή/είς για το τοπικό περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία, καθώς υπάρχουν διαθέσιμες πιο αποτελεσματικές εναλλακτικές λύσεις. Η ταξινόμηση αυτών των ουσιών αναφέρεται στην Οδηγία 1999/45/EK και στην Οδηγία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου 67/548/EOK. Περισσότερες πληροφορίες για τις απαγορευμένες ουσίες περιλαμβάνονται σε λεπτομερές κεφάλαιο για τα προϊόντα καθαρισμού στο CD-ROM.
- **Δοσολογία και οδηγίες χρήσης:** Σε πολλές περιπτώσεις χρησιμοποιούνται υπερβολικές ποσότητες προϊόντων καθαρισμού, επειδή οι χρήστες δεν είναι ενήμεροι για τη σωστή δοσολογία ή επειδή δεν έχουν κατάλληλους δοσομετρητές. Σημαντικά περιβαλλοντικά οφέλη μπορούν να προκύψουν αν τα προϊόντα συνοδεύονται από κατάλληλους δοσομετρητές και οδηγίες χρήσεως.

- Τα κριτήρια ισχύουν για συνθισμένα προϊόντα καθαρισμού που χρησιμοποιούνται για γενικό καθαρισμό και συντήρηση κτηρίων: προϊόντα γενικής χρήσεως και ουδέτερα καθαριστικά, καθαριστικά για πλαστικές ή μεταλλικές επιφάνειες, προϊόντα καθαρισμού εγκαταστάσεων υγιεινής και καθαριστικά τουαλέτας, καθαριστικά μπάνιου, απορρυπαντικά για πλύσιμο πιάτων (για πλύσιμο στο χέρι ή για πλυντήριο πιάτων), απορρυπαντικά πλυντηρίου ρούχων, μαλακτικά, καθαριστικά τζαμιών, καθαριστικά χαλιών, προϊόντα για τη φροντίδα δαπέδων.

Τα κριτήρια δεν ισχύουν για απολυμαντικά, βιομηχανικά προϊόντα καθαρισμού και ειδικές εφαρμογές καθαρισμού (σφαίριση λεκέδων, γυαλιστικά επίπλων, καθαριστικά σάκας, καθαριστικά σωληνώσεων ή προϊόντα που χρησιμοποιούνται σε αυτόνομα συστήματα).

Αγορές προϊόντων καθαρισμού για εσωτερικούς χώρους

Αντικείμενο: Αγορά φιλικών προς το περιβάλλον προϊόντων καθαρισμού

Προδιαγραφές: Όλα τα υπό προμήθεια προϊόντα πρέπει να παραδίδονται με ξεκάθαρες οδηγίες χρήσεως και κατάλληλους δοσομετρητές και πρέπει να πληρούν τα ακόλουθα κριτήρια:

- **Δεν είναι** ταξινομημένα σαν ευαισθητοποιητικά (με R42 ή/και R43) ή σαν επικίνδυνα για το περιβάλλον (N) σύμφωνα με την Οδηγία για τα Επικίνδυνα Παρασκευάσματα (1999/45/EK).
- **Δεν** περιέχουν Πτητικές Οργανικές Ενώσεις σε συγκεντρώσεις που υπερβαίνουν το 10% του βάρους του προϊόντος (ή 20% στην περίπτωση των προϊόντων για τον καθαρισμό των δαπέδων). Οι ακόλουθοι διαλύτες επιτρέπονται μέχρι 30%: αιθανόλη, ισοπροπυλόλη, προπυλόλη-η και ακετόνη.
- **Δεν** περιέχουν συντηρητικά με δυναμικό βιοσυσσώρευσης $P(ow) > 3$ ή $exp. BCF > 100$.
- **Δεν περιέχουν τασιενεργές ουσίες που δεν βιοδιασπώνται εύκολα (OECD 301A-F).** Οι τασιενεργές ουσίες πρέπει να συμμορφώνονται με τον Κανονισμό για τα Απορρυπαντικά 648/2004/EK χωρίς εφαρμογή των Άρθρων 5 και 6 (εξαιρέση).
- **Δεν** περιέχουν τα ακόλουθα συστατικά:
 - Συστατικά ταξινομημένα ως καρκινογόνα, μεταλλαξογόνα ή τοξικά στην αναπαραγωγή (R45,46,49,60,61), ή πολύ τοξικά ή τοξικά σε υδρόβιους οργανισμούς ή που να μπορούν μακροπρόθεσμα να αποθούν επιζήμια για το υδατικό περιβάλλον (R50/53, 51/53) σύμφωνα με την Οδηγία για τις επικίνδυνες ουσίες (67/548/EOK) σε ποσότητες που υπερβαίνουν το 0,01% κατά βάρος στο τελικό προϊόν. Αυτό περιλαμβάνει επίσης και κάθε ουσία που χρησιμοποιείται για το σχηματισμό του προϊόντος που υπερβαίνει το 0,01% κατά βάρος στο τελικό προϊόν.
 - Αιθυλομενοδιαμινοτετραοξικό οξύ (EDTA)
 - Αλκυλοφαινολαιθοξυλικά άλατα (APEO)
 - Λευκαντικές ουσίες με βάση το χλώριο (ουσίες ενεργού χλωρίου)
 - Νιτρικό μόσχο ή πολυκυκλικές ουσίες μόσχου
- Η προσθήκη αρωμάτων πρέπει να είναι σύμφωνη με τα πρότυπα IFRA.
- **Βαφές:** Οι χρωστικές ουσίες πρέπει να περιλαμβάνονται στην Οδηγία για τα Καλλυπτικά 2003/15/EK ή να επιτρέπονται για χρήση ως χρωματικές ουσίες σε τρόφιμα.
- **Πιστοποίηση:** Οι προμηθευτές πρέπει να παρέχουν επαρκείς αποδείξεις για τη συμμόρφωση των προϊόντων τους με τις τεχνικές προδιαγραφές. Προϊόντα που φέρουν το Ευρωπαϊκό Οικολογικό Σήμα (EU Flower) ή Σκανδιναβικό Οικολογικό Σήμα (Nordic Swan) θεωρούνται ότι πληρούν τις προδιαγραφές

Παρατηρήσεις:

Τασιενεργές ουσίες: Τα κριτήρια σχετικά με την βιοαποδομησιμότητα των τασιενεργών ουσιών είναι τα ίδια με αυτά που αναφέρονται στον Κανονισμό της Ε.Ε. για τα απορρυπαντικά. Παραμένουν τμήμα των προτεινόμενων τεχνικών προδιαγραφών, καθώς έστω κι αν ο Κανονισμός πάρει τη μορφή Νόμου, παραμένει δυνατόν για τους παραγωγούς να ζητήσουν την εξαίρεση των προϊόντων τους από αυτόν. Τέτοια εξαίρεση είναι φυσικά δυνατή μόνο μέσω μίας συμπληρωματικής εκτίμησης κινδύνου και μπορεί να επιτρέψει ή να περιορίσει τη χρήση τασιενεργών ουσιών τα οποία δεν είναι εύκολα βιοαποδομήσιμα, κυρίως για τη χρήση τους σε ειδικές εφαρμογές.

Τμηματικές Συμβάσεις: Καθώς οι συμβάσεις για προϊόντα καθαρισμού τείνουν να καλύψουν ένα μεγάλο εύρος κατηγοριών προϊόντων – όπως γίνεται φανερό από τα παραπάνω- θα ήταν ίσως επιθυμητό η προκήρυξη να είναι χωρισμένη σε κατηγορίες. Αυτό σημαίνει ότι ένας προμηθευτής μπορεί να επιλέξει να κάνει προσφορά για κάποιες κατηγορίες και όχι για άλλες. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να επιλέξει το καλύτερο προϊόν σε κάθε κατηγορία, ακόμη και αν προέρχονται από διαφορετικούς προμηθευτές.

Σύμβαση για υπηρεσίες καθαρισμού

Τα βασικά κριτήρια του Procura+ για τις ανατιθέμενες υπηρεσίες καθαρισμού εστιάζουν στα ακόλουθα ζητήματα:

- **Απαγόρευση κάποιων ουσιών ή συστατικών:** Για τα συστατικά καθαρισμού, προτείνεται η απαγόρευση των προϊόντων και ουσιών που θεωρούνται πιο επιβλαβή/είς για το τοπικό περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία, καθώς υπάρχουν διαθέσιμες πιο αποτελεσματικές εναλλακτικές λύσεις. Η ταξινόμηση αυτών των ουσιών αναφέρονται στην Οδηγία 1999/45/ΕΚ και στην Οδηγία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου 67/548/ΕΟΚ. Περισσότερες πληροφορίες για τις απαγορευμένες ουσίες περιλαμβάνονται σε λεπτομερές κεφάλαιο για τα προϊόντα καθαρισμού στο CD-ROM.
- **Υπεύθυνες πρακτικές καθαρισμού:** Το προσωπικό καθαρισμού είναι μονίμως σε επαφή με ουσίες που περιέχουν χημικά συστατικά που μπορεί να είναι ερεθιστικά, διαβρωτικά, κλπ. Συνεπώς για να εξασφαλιστούν οι συνθήκες ασφαλείας, το προσωπικό πρέπει να εκπαιδευτεί και να ακολουθούνται σαφείς οδηγίες κατά τη διαδικασία καθαρισμού

Σύμβαση για υπηρεσίες καθαρισμού

Αντικείμενο: Σύμβαση για υπηρεσίες καθαρισμού φιλικές προς το περιβάλλον.

Προδιαγραφές: Τα προϊόντα που χρησιμοποιούνται από την υπηρεσία καθαρισμού πρέπει να ικανοποιούν τα ακόλουθα κριτήρια: (εισάγετε τα κριτήρια από το τμήμα "Άμεσες αγορές προϊόντων καθαρισμού"):

Πιστοποίηση: Ο ανάδοχος πρέπει να παρέχει μία λίστα των προϊόντων που θα χρησιμοποιηθούν για την εκτέλεση της σύμβασης, μαζί με πληροφορίες που αποδεικνύουν ότι πληρούνται οι τεχνικές προδιαγραφές που υπάρχουν στα τεύχη του διαγωνισμού. Στο τέλος κάθε χρόνου πρέπει να υποβάλλεται ένα ισοζύγιο, το οποίο θα υποδεικνύει το όνομα και την ποσότητα των προϊόντων καθαρισμού που χρησιμοποιήθηκαν. Για προϊόντα που δεν αναφέρονται στην αρχική προσφορά, πρέπει να υποβάλλονται ξανά πληροφορίες οι οποίες θα αποδεικνύουν ότι αυτά πληρούν τις προδιαγραφές.

Κριτήρια επιλογής:

Ο ανάδοχος πρέπει είτε:

- Να εφαρμόζει σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης (ΣΠΔ) για υπηρεσίες καθαρισμού (όπως το EMAS ή το ISO 14001) ή
- Να δεσμευτεί να αναπτύξει ακριβείς οδηγίες εργασίας σχετικά με την περιβαλλοντική προστασία και τα πρότυπα ασφαλείας και υγιεινής κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας. Αυτές οι οδηγίες πρέπει να παρουσιάζονται στην αναθέτουσα αρχή κατά τις πρώτες εβδομάδες μετά την έναρξη της σύμβασης και πρέπει να εκτίθενται στα κτήρια με τέτοιο τρόπο ώστε να μπορεί το συνεργείο καθαρισμού να ανατρέχει σε αυτές οποιαδήποτε στιγμή. Παραδείγματα οδηγιών εργασίας περιλαμβάνουν την αναγνώριση και κατάλληλη μεταχείριση των επικίνδυνων προϊόντων, κατάλληλες διαδικασίες για την αποθήκευση των επικίνδυνων υλικών, ακριβείς οδηγίες δοσολογίας, διαχωρισμό και διάθεση αποβλήτων και προστασία της επιδερμίδας.

Όροι σύμβασης:

α) Προσωπικό και Οργάνωση

- Το προσωπικό καθαρισμού πρέπει να έχει εκπαιδευτεί για τα διάφορα καθήκοντα του. Ένα αρχείο αυτών των μέτρων εκπαίδευσης (εισαγωγική/ επαγγελματική εκπαίδευση) πρέπει να φυλάσσεται και να παρουσιάζεται στην αναθέτουσα αρχή.
- Ένας συντονιστής του συνεργείου καθαρισμού πρέπει να διορίζεται για να οργανώνει και να επιβλέπει τον καθαρισμό. Ο υπεύθυνος πρέπει να μένει σε επαφή με την αναθέτουσα αρχή και να είναι εύκολο να επικοινωνήσει κάποιος μαζί του τις ώρες εργασίας. Ο υπεύθυνος πρέπει να έχει εκπαιδευτεί επαρκώς σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας, τεχνικές εφαρμογές και περιβαλλοντικά θέματα.

β) Προμήθειες, Υλικά και Εξοπλισμός που θα παρέχει ο ανάδοχος

- Από απαίτηση της αναθέτουσας αρχής, πρέπει να γίνεται ισολογισμός όλων των παροχών για το καθαρισμό που χρησιμοποιούνται στην εγκατάσταση, ανάλογα με την ποσότητα τους. Το πρώτο ισοζύγιο πρέπει να γίνεται έξι μήνες μετά την έναρξη της σύμβασης. Ακολούθως, το ετήσιο ισοζύγιο πρέπει να υπολογίζεται κάθε χρόνο και να υποβάλλεται στην αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με το προσύμφωνο συνεργασίας.

Παρατηρήσεις:

- **Κριτήρια επιλογής (ΣΠΔ):** Η παρουσίαση ενός πιστοποιημένου συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης (ΣΠΔ) θα είναι αποδεικτικό στοιχείο της τεχνικής ικανότητας του αναδόχου να παρέχει μία υπηρεσία καθαρισμού με περιβαλλοντικά φιλικό τρόπο. Ωστόσο το ΣΠΔ σχετίζεται με την απόδοση της υπηρεσίας και όχι με άλλα θέματα που δε σχετίζονται με το αντικείμενο της σύμβασης.
- **Όροι εκτέλεσης σύμβασης (τεύχη διαγωνισμού):** Αυτοί οι ειδικοί όροι εκτέλεσης της σύμβασης πρέπει να έχουν διευκρινιστεί σε όσους ενδεχομένως κάνουν προσφορά, στα τεύχη του διαγωνισμού.
- **Όροι εκτέλεσης σύμβασης (ποινές για μη συμμόρφωση):** Για την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας, πρέπει να περιλαμβάνονται στη σύμβαση κατάλληλες ποινές για μη συμμόρφωση, για παράδειγμα παρακράτηση πληρωμής μέχρι να γίνει συμμόρφωση με τους όρους αυτούς.

3 Πρόσθετες ιδέες

- Εξετάστε καλύτερα τις ανάγκες σας και το εύρος των προϊόντων καθαρισμού που χρησιμοποιούνται, κυρίως την αναγκαιότητα των παρακάτω καθαριστικών: Αρωματικά τουαλέτας, αποσμητικά χώρου, χημικά καθαριστικά σωληνώσεων, μαλακτικά, γυαλιστικά πατωμάτων με βάση πολυμερή που δεν διαλύονται στο νερό, απολυμαντικά, εξαιρετικά όξινα καθαριστικά, συσκευασίες ψεκασμού με προωθητικά αέρια κ.α.
- Χρησιμοποιείτε “τεχνικές πράσινου καθαρισμού”, όπως χρήση κατάλληλων συσκευών για καθαρισμό, σφουγγάρισμα και γυάλισμα πατωμάτων.
- Εάν η υπηρεσία καθαρισμού γίνεται από εσωτερικούς εργαζομένους, μελετήστε την εκτεταμένη εισαγωγική εκπαίδευση για νέο προσωπικό και την τακτική εκπαίδευση για μόνιμο προσωπικό. Ειδικότερα καλύψτε σημαντικά θέματα όπως η δοσολογία και χρήση δοσομετρητών, νέες τεχνικές και προϊόντα καθαρισμού, επίγνωση των κινδύνων για την υγεία και οδηγίες χρήσης.
- Αυστηρότερα πρότυπα (1): Η αρχή σας μπορεί να θέλει να εφαρμόσει υψηλότερα περιβαλλοντικά πρότυπα από αυτά που δίδονται. Σε αυτή την περίπτωση μπορείτε να ζητήσετε προϊόντα που δεν έχουν ταξινομηθεί ως επιβλαβή (Χη), διαβρωτικά (C): R34,R35 , ερεθιστικά (Χί με R41).

Μπορεί επίσης να θέλετε να εξαιρέσετε προϊόντα που περιέχουν συστατικά που έχουν ταξινομηθεί ως R39 (κίνδυνος για πολύ σοβαρές μη-αντιστρεπτές επιπτώσεις) , ή R48 (κίνδυνος σοβαρών επιπτώσεων στην υγεία από παρατεταμένη έκθεση), αν και η πιθανότητα τα προϊόντα να περιέχουν παρόμοιες ουσίες είναι πολύ μικρή.

Έχετε υπόψη ότι προς το παρόν μόνο τα προϊόντα που φέρουν το Σκανδιναβικό Οικολογικό Σήμα (Nordic Swan), συμμορφώνονται πλήρως με αυτά τα κριτήρια. Το Ευρωπαϊκό Οικολογικό Σήμα δεν αποτελεί ικανοποιητική απόδειξη ότι πληρούνται τα κριτήρια, κι ως εκ τούτου επιπλέον αποδείξεις θα πρέπει να ζητηθούν από τον προμηθευτή.
- Αυστηρότερα πρότυπα (2): Σε χώρες που συνηθίζεται η επεξεργασία των αποβλήτων με αναερόβιες διαδικασίες, θα ήταν χρήσιμο να συμπεριληφθεί ένα επιπλέον κριτήριο: “Τα προϊόντα να μην περιέχουν τασιενεργές ουσίες που είναι βιο-αποικοδομήσιμα με μη-αναερόβιο τρόπο (OECD 11734)”. Αυτή είναι μια απαίτηση τόσο του Ευρωπαϊκού όσο και του Σκανδιναβικού Οικολογικού Σήματος, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως απόδειξη συμμόρφωσης.
- Συνολικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις: Το Ευρωπαϊκό οικολογικό σήμα απαιτεί κι αυτό από τα προϊόντα να πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια σχετικά με την τοξικότητά τους στο υδάτινο περιβάλλον, με βάση τον “κρίσιμο όγκο αραίωσης” (CDV_{TOX}). Αυτός είναι ένας πολύ αποτελεσματικός τρόπος να διασφαλιστεί η αγορά του καλύτερου προϊόντος, απαιτεί όμως αρκετούς υπολογισμούς από την αναθέτουσα αρχή ή εναλλακτικούς τρόπους να αξιολογηθούν τα προϊόντα που προσφέρονται, καθώς τα στοιχεία αυτά δεν θα συμπεριλαμβάνονται στις βασικές πληροφορίες του προϊόντος. Για περισσότερες πληροφορίες δείτε το έγγραφο για τα κριτήρια του Ευρωπαϊκού οικολογικού σήματος http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/pdf/all-purpose_cleaners/all_purpose_cleaners_en.pdf
- Συζητήστε την κατάλληλη συχνότητα καθαρισμού.

4 Σχετικά οικολογικά σήματα

	Ευρωπαϊκό Οικολογικό Σήμα Προϊόντα γενικής χρήσεως και καθαριστικά εγκαταστάσεων υγιεινής (Decision 2005/344/EC) Απορρυπαντικά για πλυντήριο πιάτων (Decision 2003/31/EC) Απορρυπαντικά για πλύσιμο πιάτων στο χέρι (Decision 2005/342/EC) Απορρυπαντικά πλυντηρίου (Decision 2003/200/EC) http://europa.eu.int/comm/environment/ecolabel/
	Σκανδιναβικό Οικολογικό Σήμα (Nordic Swan) Καθαριστικά γενικής χρήσης - Καθαριστικά εγκαταστάσεων υγιεινής Απορρυπαντικά πλυντηρίου πιάτων Απορρυπαντικά για πλύσιμο πιάτων στο χέρι Προϊόντα φροντίδας δαπέδου - Σαμπουάν και σαπούνι Απορρυπαντικά πλυντηρίου www.svanen.nu
	Γερμανικό Οικολογικό Σήμα (Blue Angel) Απορρυπαντικό πλυντηρίου RAL UZ 70 www.blauer-engel.de
	Αυστριακό Οικολογικό Σήμα Απορρυπαντικά για πλύσιμο πιάτων στο χέρι UZ 19 Απορρυπαντικά πλυντηρίου πιάτων UZ 20 Απορρυπαντικά πλυντηρίου υφασμάτων UZ 21 Προϊόντα γενικής χρήσεως και καθαριστικά εγκαταστάσεων υγιεινής UZ 30 (πανομοιότυπα με το πλαίσιο του Ευρωπαϊκού σήματος) www.umweltzeichen.at
	Οικολογικό Σήμα από το Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Επιλογής, Καναδάς Καθαριστικά γενικής χρήσης Βιομηχανικά και διαφημιστικά καθαριστικά www.terrachoice.ca
	Οικολογικό Σήμα (Green Seal) Καθαριστικά χεριού (GS-41) Καθαριστικά Βιομηχανικών και Ιδρυμάτων: Καθαριστικά γενικής χρήσης (GS-37) Λευκαντικά πλυντηρίου (GC-11) - Καθαριστικά τζαμιών (GS-37) Προϊόντα φροντίδας δαπέδου (GS-40) www.greenseal.org

Γ: Πράσινη ηλεκτρική ενέργεια

1 Βασικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις

Επίπτωση	Προσέγγιση
Η παραγωγή ενέργειας από ορυκτά καύσιμα είναι υπεύθυνη για την πλειοψηφία των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου παγκοσμίως	Αύξηση του μεριδίου της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές
Η βιομηχανία παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας είναι υπεύθυνη για ένα σημαντικό ποσοστό τέτοιων εκπομπών, καθώς το μεγαλύτερο ποσοστό της ηλεκτρικής ενέργειας παράγεται ακόμη από την καύση κάρβουνου ή φυσικού αερίου.	Επιδιώξτε αύξηση της παραγωγής πράσινης ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία ξεπερνά τα εθνικά σχέδια δράσης (= 'Προσθετικότητα')

Άλλες προσεγγίσεις για τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων περιλαμβάνουν την αγορά ενεργειακά αποδοτικών υπηρεσιών, την ενημέρωση των υπαλλήλων και του κοινού και τον αποκλεισμό της πυρηνικής ενέργειας. Για να επιτραπεί σε μικρότερους προμηθευτές πράσινης ηλεκτρικής ενέργειας να συμμετέχουν στο διαγωνισμό, η προκήρυξη μπορεί να είναι χωρισμένη σε τμήματα.

2 Βασικά κριτήρια Procura+ – Ηλεκτρική ενέργεια

Πράσινη Ηλεκτρική Ενέργεια

Τα κριτήρια της Εκστρατείας Procura+ για πράσινη ηλεκτρική ενέργεια καλύπτουν έναν αριθμό από ζητήματα:

- **Συμμόρφωση με τον ορισμό της Ε.Ε. για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ)** – όπως αυτός δίνεται στην Οδηγία 2001/77/ΕΚ.
- **Προτίμηση σε ΑΠΕ που δεν προέρχονται από υδροηλεκτρικούς σταθμούς** – Δεδομένων των τοπικών περιβαλλοντικών ανησυχιών που σχετίζονται με μεγάλες υδροηλεκτρικές μονάδες και την ποσότητα των υφιστάμενων μεγάλων μονάδων παραγωγής υδροηλεκτρικής ενέργειας, τα κριτήρια Procura+ περιορίζουν την επιτρεπόμενη αναλογία υδροηλεκτρικής ενέργειας, για να ενθαρρυνθούν οι εναλλακτικές πηγές ΑΠΕ.
- **Προσθετικότητα** – Για να δοθούν κίνητρα για την κατασκευή νέων μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, τα κριτήρια Procura+ απαιτούν ένα συγκεκριμένο ποσοστό ηλεκτρικής ενέργειας να προέρχεται από "νέες μονάδες".

Άμεση αγορά πράσινης ηλεκτρικής ενέργειας

Αντικείμενο: Αγορά ηλεκτρικής ενέργειας με ένα συγκεκριμένο ποσοστό από ΑΠΕ, καινούριες μονάδες ΑΠΕ με προτίμηση σε μη-υδροηλεκτρικούς σταθμούς

Προδιαγραφές:

α) Τουλάχιστον 50% της παρεχόμενης ηλεκτρικής ενέργειας πρέπει να προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ) - όπως ορίζονται από την Οδηγία 2001/77/ΕΚ.

Επικύρωση: Πιστοποιητικά προέλευσης πρέπει να παρέχονται από αξιόπιστο ανεξάρτητο φορέα, που θα επιβεβαιώνει την προέλευση της ηλεκτρικής ενέργειας καθώς και το γεγονός ότι δεν έχει πωληθεί ήδη αλλού. Τέτοια πιστοποιητικά προέλευσης πρέπει να εκδίδονται από αρμόδια αρχή που έχουν ορίσει τα Κράτη Μέλη σύμφωνα με την Οδηγία 2001/77 (άρθρο 5).

β) Το 30% της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές πρέπει να προέρχεται από καινούριες μονάδες παραγωγής. Ως τέτοιες ορίζονται οι μονάδες που ξεκίνησαν τη λειτουργία τους λιγότερο από 5 χρόνια πριν την έκδοση αυτής της προκήρυξης. Εναλλακτικά, αυτή η προϋπόθεση πληρείται, εάν ο υποψήφιος ανάδοχος δεσμευτεί να φέρει σε λειτουργία μία νέα μονάδα ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ, μέσα σε δύο χρόνια από την έναρξη της περιόδου της σύμβασης, οδηγώντας σε συνολική δυναμικότητα 30% (ΑΠΕ από καινούριες μονάδες) της παρεχόμενης ηλεκτρικής ενέργειας

Επικύρωση: Ο προμηθευτής πρέπει να παρέχει αξιόπιστη απόδειξη ότι αυτό το κριτήριο πληρείται.

Φάση ανάθεσης:

Η σύμβαση θα ανατίθεται στον υποψήφιο ανάδοχο με την υψηλότερη βαθμολογία, που θα προσδιορίζεται σύμφωνα με το ακόλουθο πλάνο:

1. Πρόσθετες ΑΠΕ: 10 βαθμοί (από 100) – βαθμοί που απονέμονται για προσφερόμενη ηλεκτρική ενέργεια πάνω από την ελάχιστη απαίτηση (που παράχθηκε από επιλέξιμες ΑΠΕ).
2. Καινούριες μονάδες ΑΠΕ: 5 βαθμοί (από 100) – βαθμοί που απονέμονται για προσφερόμενη ηλεκτρική ενέργεια πάνω από την ελάχιστη απαίτηση (που παράχθηκε από καινούριες μονάδες ΑΠΕ).
3. Προτίμηση σε μη-υδροηλεκτρική ενέργεια: 5 βαθμοί (από 100) – βαθμοί που απονέμονται αν η παρεχόμενη ενέργεια δεν προέρχεται από υδροηλεκτρικούς σταθμούς.
4. Άλλα: 80 βαθμοί (από 100)

Πιστοποίηση: Ο προμηθευτής πρέπει να παρέχει αξιόπιστες αποδείξεις για τη συμμόρφωση με τα κριτήρια. Για το κριτήριο ανάθεσης 1, πρέπει να υποβάλλονται Πιστοποιητικά Προέλευσης σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στις τεχνικές προδιαγραφές.

Όροι εκτέλεσης σύμβασης:

Η αναθέτουσα αρχή διατηρεί το δικαίωμα να εκτελέσει αιφνίδιους ελέγχους για να πιστοποιήσει ότι η σύμβαση εκτελείται σύμφωνα με τους όρους που υπήρχαν στην αρχική προσφορά του προμηθευτή.

Παρατηρήσεις:

- **Προδιαγραφή α:** Η αναθέτουσα αρχή μπορεί βεβαίως να επιλέξει να απαιτήσει περισσότερο από 50% ως ελάχιστο. Αντίθετα, στην περίπτωση που δεν είναι δυνατόν το 50% της παρεχόμενης ενέργειας να καλυφθεί από ΑΠΕ, τότε πρέπει να τίθενται πιο ρεαλιστικοί στόχοι.
- **Προδιαγραφή α, πιστοποίηση:** Όλα τα Κράτη-Μέλη υποχρεούνται να θεσπίσουν νομικά την έκδοση Πιστοποιητικών Προέλευσης. Σε περίπτωση που οι διαδικασίες για την έκδοση πιστοποιητικού προέλευσης δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί σε κάποιο Κράτος-Μέλος, μια προσωρινή εναλλακτική λύση θα ήταν ο προμηθευτής να παρέχει μία πιστοποίηση από κάποια ανεξάρτητη αρχή ότι η συγκεκριμένη ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας προέρχεται από ΑΠΕ, π.χ. εμπορεύσιμα πιστοποιητικά από μία ανεξάρτητη εκδούσα αρχή όπως το RECS (Renewable Energy Certification Scheme).
- **Προδιαγραφή β:** Εάν ο προμηθευτής δεσμευτεί να φέρει σε λειτουργία νέες μονάδες ηλεκτροπαραγωγής, αυτό πρέπει να αναφέρεται ρητά στη σύμβαση και πιθανή μη συμμόρφωση πρέπει να επιφέρει κατάλληλη ποινή.
- **Διαδικασία ανάθεσης:** Η ακριβής διαδικασία βαθμολόγησης και οι παράμετροι που λαμβάνονται υπόψη καθορίζονται από την αναθέτουσα αρχή.
- **Όροι εκτέλεσης:** Αν η αναθέτουσα αρχή διατηρεί επιφυλάξεις για τη συμμόρφωση με τα κριτήρια κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης, μπορεί να αναθέσει σε έναν ανεξάρτητο επιθεωρητή να ελέγξει τον προμηθευτή.

3 Πρόσθετες ιδέες

- Η απαίτηση ενεργειακά αποδοτικών υπηρεσιών από τον προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας είναι δυνατή και είναι ένας αποτελεσματικός τρόπος για επιπλέον μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Εάν επιθυμείτε να το συμπεριλάβετε αυτό στις προδιαγραφές ή στη φάση ανάθεσης, πρέπει αυτό να αναφέρεται ξεκάθαρα και στο αντικείμενο της σύμβασης.
- Για να επιτραπεί και σε μικρούς προμηθευτές πράσινης ηλεκτρικής ενέργειας να συμμετέχουν στο διαγωνισμό, η προκήρυξη μπορεί να χωριστεί σε υποκατηγορίες.
- Για να πιέσετε περισσότερο μέσω της εφαρμογής παρόμοιων μέτρων, ο σχεδιασμός μία πολιτικής για την προστασία του κλίματος μπορεί να συνεισφέρει προς αυτή την κατεύθυνση.
- “Ο πιο αποτελεσματικός τρόπος να εξασφαλιστεί ότι η πυρηνική ενέργεια δε συμπεριλαμβάνεται στο ενεργειακό μείγμα που προσφέρεται είναι να υποδεικνύεται αυτό στο αντικείμενο, π.χ. *“Αγορά ηλεκτρικής ενέργειας με 50% από ανανεώσιμες πηγές εκτός της πυρηνικής ενέργειας”*”
- Δραστηριότητες/εκστρατείες ενημέρωσης σε περιβαλλοντικά θέματα, όπως ενεργειακή απόδοση, μπορεί επίσης να ζητηθεί από τον προμηθευτή. Εάν επιθυμείτε να το συμπεριλάβετε αυτό στις προδιαγραφές ή στη φάση ανάθεσης, πρέπει αυτό να αναφέρεται ξεκάθαρα και στο αντικείμενο της σύμβασης.

Δ: Τρόφιμα και υπηρεσίες τροφοδοσίας

1 Βασικές περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις

Επίπτωση	Προσέγγιση
Η χρήση χημικών λιπασμάτων και παρασιτοκτόνων, η οποία καταλήγει στη ρύπανση των υδάτων και του εδάφους, έχει επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία	Ενίσχυση της αγοράς βιολογικών τροφίμων
Η εισαγωγή προϊόντων (π.χ. καφές, τσάι, φρέσκα φρούτα και χυμοί, σοκολάτα) από οικονομικά μη προνομιούχους και περιθωριοποιημένους παραγωγούς του αναπτυσσόμενου κόσμου	Ενίσχυση της αγοράς προϊόντων Δίκαιου και Αλληλέγγυου Εμπορίου (Προϊόντα Fair Trade)

Άλλες προσεγγίσεις για τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων περιλαμβάνουν αναθεώρηση των πρακτικών τροφοδοσίας, μείωση των απαιτήσεων μεταφοράς, μείωση της κατανάλωσης κρέατος και ενίσχυση της βιώσιμης αλιείας.

2 Βασικά κριτήρια Procura+ – Τρόφιμα και υπηρεσίες τροφοδοσίας

Βιολογικά προϊόντα

Τα βασικά κριτήρια Procura+ για την αγορά τροφίμων και τις υπηρεσίες τροφοδοσίας που παρουσιάζονται εστιάζουν στην αύξηση της αγοράς βιολογικών τροφίμων. Δύο εκδοχές κριτηρίων έχουν αναπτυχθεί, ανάλογα με το αν κανείς αγοράζει άμεσα τρόφιμα ή αν αυτό πραγματοποιείται μέσω εξουσιοδοτημένης εταιρείας τροφοδοσίας. Με βάση και τις δύο εκδοχές προτείνεται για συγκεκριμένα τρόφιμα να καθιερωθούν κατώτατα όρια για προϊόντα βιολογικής προέλευσης και να αναπτυχθούν κριτήρια ανάθεσης, τέτοια ώστε να επιβραβεύονται οι προσφορές που είναι καλύτερες από τις ελάχιστες τεχνικές προδιαγραφές. Ωστόσο, δεν προτείνονται συγκεκριμένα κατώτατα όρια, καθώς οι συνθήκες αγοράς διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των χωρών της Ευρώπης. Για τον καθορισμό των κατώτατων ορίων ενδείκνυται αρχικά μία έρευνα αγοράς για τη διερεύνηση των τιμών.

Άμεση αγορά τροφίμων – βιολογικά προϊόντα

Αντικείμενο: Αγορά τροφίμων που περιέχουν συγκεκριμένο ποσοστό από βιολογικές καλλιέργειες

Προδιαγραφές: Χ% του [εισάγετε το τρόφιμο, π.χ. Χ% των λαχανικών, Χ% των γαλακτοκομικών] κατά βάρος [εισάγετε το βάρος] πρέπει να είναι βιολογικό και να συμμορφώνεται με τον Κανονισμό της Ε.Κ. 2092/91, της 24ης Ιουνίου 1991 για τη βιολογική καλλιέργεια αγροτικών προϊόντων, καθώς και τον Κανονισμό της Ε.Κ. της 19ης Ιουλίου 1999, που αναφέρεται συγκεκριμένα στα βιολογικά προϊόντα ζωικής προέλευσης.

Κριτήρια ανάθεσης: Η σύμβαση θα ανατεθεί στον υποψήφιο που θα συγκεντρώσει την υψηλότερη βαθμολογία, με βάση το ακόλουθο σχήμα:

- Ποσοστό βιολογικής προέλευσης: 10 βαθμοί (στους 100). Βαθμοί δίνονται ανάλογα με την αύξηση, κατά βάρος, του ποσοστού βιολογικής προέλευσης στα τρόφιμα (π.χ. λαχανικά, γαλακτοκομικά) πέρα από το κατώτατο απαιτούμενο όριο.
- Υπόλοιπα: 90 βαθμοί (στους 100)

Υπηρεσίες τροφοδοσίας – βιολογικά προϊόντα

Αντικείμενο: Συμβόλαιο για υπηρεσίες τροφοδοσίας συμπεριλαμβανομένης της απαίτησης για προϊόντα βιολογικής προέλευσης

Προδιαγραφές: Χ% του [εισάγετε το τρόφιμο, π.χ. Χ% των λαχανικών, Χ% των γαλακτοκομικών] κατά βάρος [εισάγετε το βάρος] πρέπει να είναι βιολογικό και επομένως να συμμορφώνεται με τον Κανονισμό της Ε.Κ. 2092/91, της 24ης Ιουνίου 1991 για τη βιολογική καλλιέργεια αγροτικών προϊόντων, καθώς και τον Κανονισμό της Ε.Κ. της 19ης Ιουλίου 1999, που αναφέρεται συγκεκριμένα στα βιολογικά προϊόντα ζωικής προέλευσης.

Κριτήρια ανάθεσης: Η σύμβαση θα ανατεθεί στον υποψήφιο που θα συγκεντρώσει την υψηλότερη βαθμολογία, με βάση το ακόλουθο σχήμα:

- Ποσοστό βιολογικής προέλευσης: 10 βαθμοί (στους 100). Βαθμοί δίνονται ανάλογα με την αύξηση, κατά βάρος, του ποσοστού βιολογικής προέλευσης στα τρόφιμα (π.χ. λαχανικά, γαλακτοκομικά) πέρα από το κατώτατο απαιτούμενο όριο.
- Υπόλοιπα: 90 βαθμοί (στους 100)

Παρατηρήσεις:

Προδιαγραφές: Λόγω των διαφορετικών συνθηκών που επικρατούν στις αγορές των Ευρωπαϊκών χωρών, δεν είναι δυνατό να προταθούν συγκεκριμένα κατώτατα όρια για τα διάφορα είδη τροφίμων. Για το λόγο αυτό συνίσταται μία έρευνα αγοράς για τον καθορισμό των απαιτούμενων ποσοστών οργανικών τροφίμων (π.χ. λαχανικά, γαλακτοκομικά, δημητριακά), χωρίς να αυξάνεται σημαντικά το κόστος. Το ποσοστό που θα οριστεί αρχικά μπορεί βαθμιαία να αυξάνεται σε μελλοντικές συμβάσεις. Στις περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει δυνατότητα να διεξαχθεί έρευνα αγοράς, το ποσοστό μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως κριτήριο ανάθεσης αντί για τεχνική προδιαγραφή.

Όροι εκτέλεσης: Οι απαιτήσεις για τρόφιμα βιολογικής προέλευσης θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται σαφέστατα στο συμβόλαιο που θα υπογραφεί από τον ανάδοχο προμηθευτή, μαζί με κατάλληλους ελεγκτικούς μηχανισμούς και αυστηρές κυρώσεις σε περιπτώσεις μη-συμμόρφωσης. Οι όροι αυτοί είναι ιδιαίτερα σημαντικοί σε συμβόλαια υπηρεσιών τροφοδοσιών.

Κριτήρια ανάθεσης: Το ακριβές σύστημα βαθμολόγησης που χρησιμοποιείται και οι παράμετροι που λαμβάνονται υπόψη εξαρτώνται από την αναθέτουσα αρχή.

Προϊόντα Δίκαιου και Αλληλεγγύου Εμπορίου

Δύο ομάδες κριτηρίων έχουν αναπτυχθεί για την απαίτηση προϊόντων Δίκαιου και Αλληλεγγύου Εμπορίου σε συμβάσεις, ανάλογα με το αν κανείς αγοράζει άμεσα τρόφιμα ή αν αυτό πραγματοποιείται μέσω εξουσιοδοτημένης εταιρείας τροφοδοσίας.

Πλέον είναι διαθέσιμες εκδοχές Δίκαιου και Αλληλεγγύου Εμπορίου για έναν αριθμό διαφορετικών τροφίμων: Ροφήματα και ποτά (τσάι, καφές, χυμοί, κακάο, κρασί, μπίρα), σοκολάτα, φρέσκα και αποξηραμένα φρούτα, ξηροί καρποί και δημητριακά (π.χ. ρύζι). Τα κριτήρια που παρουσιάζονται στη συνέχεια μπορούν να προσαρμοστούν ώστε να εφαρμόζονται σε οποιοδήποτε από αυτά τα τρόφιμα.

Ωστόσο, δεν προτείνονται συγκεκριμένα κατώτατα όρια για προϊόντα Δίκαιου και Αλληλεγγύου Εμπορίου, καθώς οι συνθήκες αγοράς διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των χωρών της Ευρώπης. Για τον καθορισμό των κατώτατων ορίων ενδείκνυται αρχικά μία έρευνα αγοράς για τη διερεύνηση των τιμών.

Άμεση αγορά τροφίμων – Προϊόντα Δίκαιου και Αλληλεγγύου Εμπορίου

Αντικείμενο: Αγορά καφέ, όπου συγκεκριμένο ποσοστό προέρχεται από πηγές δίκαιου και αλληλεγγύου εμπορίου.

Προδιαγραφές: Χ% των προϊόντων καφέ πρέπει να παράγεται σε συμμόρφωση με τις παραμέτρους που ορίζονται από το Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με το Δίκαιο Εμπόριο και την Ανάπτυξη (2005/2245(INI))

Εξακριβωση: Οι προμηθευτές πρέπει να παρέχουν αξιόπιστη απόδειξη ότι τα κριτήρια πληρούνται. Προϊόντα που φέρουν το σήμα Fair Trade, ή που εισάγονται και διανέμονται από Οργανισμούς Προώθησης του Δίκαιου και Αλληλεγγύου Εμπορίου θεωρείται ότι πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές.

Υπηρεσίες τροφοδοσίας – Προϊόντα Δίκαιου και Αλληλεγγύου Εμπορίου

Αντικείμενο: Συμβόλαιο για υπηρεσίες τροφοδοσίας που περιλαμβάνουν την παροχή προϊόντων δίκαιου και αλληλεγγύου εμπορίου.

Προδιαγραφές: Χ% του καφέ, του τσαγιού, της σοκολάτας, των τροπικών φρούτων και τροπικών φρουτοχυμών που προσφέρονται από υπηρεσίες τροφοδοσίας πρέπει να παράγεται σε συμμόρφωση με τις παραμέτρους που ορίζονται από το Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με το Δίκαιο Εμπόριο (A6-0207/2006)

Εξακριβωση: Οι προμηθευτές πρέπει να παρέχουν αξιόπιστη απόδειξη ότι τα κριτήρια πληρούνται. Προϊόντα που φέρουν σήμα Fair Trade, ή που εισάγονται και διανέμονται από Οργανισμούς Προώθησης του Δίκαιου και Αλληλεγγύου Εμπορίου θεωρείται ότι πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές..

Παρατηρήσεις:

Προδιαγραφές: Κάποια πιθανά νομικά ζητήματα σχετικά με την αγορά προϊόντων Δίκαιου και Αλληλεγγύου Εμπορίου έχουν τεθεί σε κανονισμούς της Ε.Ε. σχετικούς με δημόσιες συμβάσεις. Αν και δε μπορεί να προταθεί κάποια σαφής οδηγία, τα νομικά αυτά ζητήματα μπορούν να ελαχιστοποιηθούν ώστε να ενισχυθεί το Δίκαιο Εμπόριο στις δημόσιες συμβάσεις. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα προϊόντα Δίκαιου και Αλληλεγγύου Εμπορίου συμβουλευτείτε τον Οδηγό για τις δημόσιες προμήθειες προϊόντων Δίκαιου και Αλληλεγγύου Εμπορίου στο CD-ROM που επισυνάπτεται ή στην ιστοσελίδα www.buyfair.org

Προδιαγραφές (ποσοστά): Λόγω των έντονα διαφορετικών συνθηκών που επικρατούν στις αγορές των Ευρωπαϊκών χωρών, δεν είναι δυνατό να προταθούν συγκεκριμένα κατώτατα όρια για προϊόντα Δίκαιου και Αλληλεγγύου Εμπορίου. Για το λόγο αυτό συνίσταται μία έρευνα αγοράς για τον καθορισμό του κατώτατου ορίου που μπορεί να απαιτηθεί, χωρίς σημαντική αύξηση του κόστους. Το ποσοστό που θα οριστεί αρχικά μπορεί βαθμιαία να αυξάνεται σε μελλοντικές συμβάσεις. Στις περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει δυνατότητα να διεξαχθεί έρευνα αγοράς, το ποσοστό μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως κριτήριο ανάθεσης αντί για τεχνική προδιαγραφή.

Προδιαγραφές (επιλογή προϊόντων): Αν κάποιο από τα προϊόντα που σημειώθηκαν στην εισαγωγή παράγονται σε τοπικό επίπεδο (π.χ. τροπικά φρούτα ή φρουτοχυμοί) η τοπική αρχή μπορεί να επιθυμεί να εξαιρέσει το συγκεκριμένο προϊόν από τη λίστα.

Πιστοποίηση: Τα κριτήρια που σχετίζονται με τα διάφορα σήματα προϊόντων (όπως το FLO) μπορούν μεν να χρησιμοποιηθούν από τους παραγωγούς, αλλά δε μπορεί να προδιαγραφεί ότι ένα προϊόν πρέπει να φέρει ένα συγκεκριμένο σήμα. Τα σήματα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να αποδείξουν συμμόρφωση του προϊόντος με τα κριτήρια, αλλά γίνονται αποδεκτά και άλλου είδους αποδεικτικά. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη χρήση των οικολογικών σημάτων βλ.: Κεφάλαιο III: Ενσωμάτωση περιβαλλοντικών κριτηρίων σε συμβάσεις.

Όροι εκτέλεσης: Οι απαιτήσεις για προϊόντα Δίκαιου και Αλληλεγγύου Εμπορίου θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται σφαιρικά στη σύμβαση που θα υπογραφεί από τον ανάδοχο προμηθευτή, μαζί με κατάλληλους ελεγκτικούς μηχανισμούς και αυστηρές κυρώσεις σε περιπτώσεις μη-συμμόρφωσης. Οι όροι αυτοί είναι ιδιαίτερα σημαντικοί σε συμβόλαια υπηρεσιών τροφοδοσιών.

3 Πρόσθετες ιδέες

- Παροχή κινήτρου στη φάση ανάθεσης μέσα από συμβόλαια για προμηθευτές που προσφέρουν ψάρια και θαλασσινά που είναι προϊόντα βιώσιμης αλιείας και σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται από το σήμα του Συμβουλίου Προστασίας και Διαχείρισης της Αλιείας (MSC).
- Απαίτηση προϊόντων απαλλαγμένων από γενετικά μεταλλαγμένους οργανισμούς (GMO-free)
- Προώθηση της εποχιακής προσέγγισης στα μενού, μέσα από την ανάδειξη προϊόντων που παράγονται τοπικά κατά τη διάρκεια της κάθε εποχής. Με αυτόν τον τρόπο, θα μειωθούν οι απαιτήσεις για μεταφορές τροφίμων και θα ενισχυθεί η τοπική αγροτική κοινότητα.
- Εξέταση του ενδεχομένου μείωσης του κρέατος στα μενού δεδομένων των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων που προκύπτουν από την παραγωγή του. Το ενδεχόμενο αυτό μπορεί να συνεξεταστεί με την αύξηση των διαφόρων πιάτων λαχανικών που προσφέρονται στα μενού.

4 Σχετικά οικολογικά σήματα

	Σήμα οργάνωσης δίκαιου εμπορίου (IFAT) www.ifat.org
	Διεθνής Σήμανση Δίκαιου Εμπορίου (FLO) www.fairtrade.net
	Συμβούλιο Προστασίας και Διαχείρισης της Αλιείας (MSC) www.msc.org
	Σήμα της Ε.Ε. για τα βιολογικά προϊόντα (παραγωγή σε συμμόρφωση με τον Κανονισμό Ε.Ο.Κ. 2092/91)
	Demeter (σήμανση προϊόντων που παράγονται σε συμμόρφωση με τις αρχές της Βιοδυναμικής)
	Οργανισμός Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων www.dionet.gr
	Οργανισμός Πιστοποίησης και Επίβλεψης Γεωργικών Προϊόντων www.agrocert.gr
	Το Ινστιτούτο Ελέγχου Βιολογικών Προϊόντων Α.Ε. ΒΙΟΕΛΛΑΣ αποτελεί εγκεκριμένο Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης για προϊόντα βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας. www.bio-hellas.gr

Ε: Ηλεκτρονικός εξοπλισμός

Ο ηλεκτρονικός εξοπλισμός ή εξοπλισμός IT αφορά μία μεγάλη ποικιλία διαφορετικών κατηγοριών προϊόντων, που συμπεριλαμβάνουν: προσωπικούς ηλεκτρονικούς υπολογιστές και φορητούς υπολογιστές (laptop), οθόνες, εκτυπωτές, φωτοτυπικά μηχανήματα, πολυμηχανήματα (MFD^[1]), σαρωτές και συσκευές fax.

1 Βασικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις

Επίπτωση	Προσέγγιση
Η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας και οι παραγόμενες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (CO ₂)	Αγορά ενεργειακά αποδοτικών μοντέλων

Άλλες επιπτώσεις αφορούν στην ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον. Αυτές προκαλούνται από κάποιες επικίνδυνες ουσίες που υπάρχουν σε αυτόν τον εξοπλισμό από την παραγωγή μεγάλων ποσοτήτων αποβλήτων ή εκπομπών ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας και θορύβου.

Για τη μείωση αυτών των επιπτώσεων προτείνεται η θέσπιση ορίων για τις ουσίες και τις εκπομπές, η ενθάρρυνση της χρήσης προϊόντων με μεγαλύτερο χρόνο ζωής, η εξασφάλιση της ανακύκλωσης στο τέλος ζωής των προϊόντων, η μείωση των υλικών συσκευασίας και η εξασφάλιση της αποτελεσματικής εκπαίδευσης των χρηστών. Πιο καινοτόμες προσεγγίσεις αφορούν στη χρήση συστημάτων στα οποία οι λειτουργίες περιορίζονται στις απαραίτητες (thin clients).

2 Βασικά κριτήρια Procura+ - Ηλεκτρονικός εξοπλισμός

Ηλεκτρονικός Εξοπλισμός (IT)

Τα βασικά κριτήρια Procura+ για αγορές προϊόντων IT εστιάζουν στην:

- **Ενεργειακή απόδοση:** Τα προσφάτως ανανεωμένα πρότυπα του οικολογικού σήματος Energy Star για υπολογιστές και ηλεκτρονικό εξοπλισμό (εκτυπωτές, φωτοτυπικά, MFD, σαρωτές), (τα οποία περιλαμβάνονται στο CD-ROM) πληρούνται από το 25-35% των προϊόντων που κυκλοφορούν αυτή τη στιγμή στην αγορά. Οι περισσότεροι φορείς απονομής οικολογικών σημάτων αναμένεται να ενοποιήσουν σύντομα τις απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης για αυτά τα πρότυπα. Τα πρότυπα αυτά παρέχουν μία άμεση, φιλόδοξη και επίσης φιλική προς την αγορά, ομάδα απαιτήσεων, οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως ελάχιστες απαιτήσεις που πρέπει να πληρούν τα υπό προμήθεια προϊόντα.

Άμεση αγορά εξοπλισμού IT

Αντικείμενο: Αγορά περιβαλλοντικά φιλικών προσωπικών υπολογιστών (ή εκτυπωτών, MFD κλπ.)

Προδιαγραφές: Όλα τα προϊόντα πρέπει να ικανοποιούν τα πιο πρόσφατα πρότυπα του σήματος Energy Star για την ενεργειακή απόδοση, διαθέσιμα στο www.energystar.gov, ή ισοδύναμα αυτών

Το σήμα Energy Star θα γίνεται αποδεκτό ως απόδειξη συμμόρφωσης, όπως επίσης οποιαδήποτε άλλη αξιόπιστη τεκμηρίωση με τεχνικά έγγραφα που αποδεικνύει ότι ικανοποιούνται τα κριτήρια..

Παρατηρήσεις:

- **Καθορισμός προτύπων:** Δεν υπάρχει απαίτηση για καθορισμό συγκεκριμένων ορίων στα τεύχη του διαγωνισμού – η αναφορά σε σχετικά οικολογικά σήματα είναι επαρκή εφόσον το εκάστοτε οικολογικό σήμα πληροί συγκεκριμένες προδιαγραφές (βλ. Κεφάλαιο III). Τα ίδια τα πρότυπα είναι σχετικά πολύπλοκα και τεχνικά (κυρίως για ηλεκτρονικό εξοπλισμό), αλλά συμπεριλαμβάνονται στο CD ROM του παρόντος εγχειριδίου
- **Πιστοποίηση:** Οι προδιαγραφές και τα κριτήρια ανάθεσης έχουν αναπτυχθεί σε συνάρτηση με τα πρότυπα οικολογικής σήμανσης των προϊόντων. Τα περισσότερα προϊόντα που προσφέρονται θα φέρουν το σήμα, ωστόσο άλλες μορφές συμμόρφωσης με τις τεχνικές προδιαγραφές πρέπει να γίνονται αποδεκτές.

3 Πρόσθετες ιδέες

- Περιορισμός της χρήσης υδραργύρου στις οθόνες
- Εξασφάλιση μεγάλου χρόνου ζωής του προϊόντος απαιτώντας εγγυήσεις, διαθεσιμότητα ανταλλακτικών και εύκολη αναβάθμιση των μηχανημάτων
- Εξασφάλιση της ευκολίας αποσυναρμολόγησης και ανακύκλωσης του προϊόντος στο τέλος της ζωής του
- Θέσπιση ορίων για τις εκπομπές ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας
- Περιορισμός εκπομπών θορύβου
- Περιορισμός της χρήσης χαρτιού και μελανιού από τις συσκευές του γραφείου. Εξασφαλίστε την καταλληλότητα των συσκευών για χρήση ανακυκλωμένου χαρτιού καθώς και για εκτύπωση σε 2 όψεις. Περιορισμός της χρήσης ουσιών όπως το κάδμιο, ο μόλυβδος, το χρώμιο ή ο υδράργυρος στο μελάνι. Τα δοχεία των μελανιών θα πρέπει να μπορούν να ξαναγεμίζουν.
- Παροχή απλής εκπαίδευσης στους χρήστες για τον τρόπο με τον οποίο θα εξοικονομήσουν ενέργεια μέσω της χρήσης του ηλεκτρονικού εξοπλισμού τους.
- Μελέτη της μετάβασης σε σύστημα πελάτη-εξυπηρετητή της μορφής thin client, όπου η επεξεργασία και τα προγράμματα είναι εγκατεστημένα σε έναν κεντρικό server.
- Σκεφτείτε την αγορά πολυμηχανημάτων (MFD) η οποία συνδυάζει διάφορες λειτουργίες (εκτύπωση, αντιγραφή, fax, σάρωση)

Για πολλά από αυτά τα θέματα, ο ευκολότερος τρόπος να θεσπιστούν συγκεκριμένες προδιαγραφές είναι να χρησιμοποιηθούν τα κριτήρια των οικολογικών σημάτων που αναφέρονται παρακάτω. Κάποια πιθανά κριτήρια αγοράς περιλαμβάνονται στο λεπτομερές κεφάλαιο για τον ηλεκτρονικό εξοπλισμό στο επισυναπτόμενο CD-ROM.

4 Σχετικά οικολογικά σήματα

	Ευρωπαϊκό Οικολογικό Σήμα Προσωπικοί, φορητοί υπολογιστές www.eco-label.com		Σκανδιναβικό Οικολογικό Σήμα (Nordic Swan) Προσωπικοί υπολογιστές, αντιγραφικά μηχανήματα, εκτυπωτές, μηχανήματα fax και MFD www.svanen.nu/Eng/default.asp
	Γερμανικό Οικολογικό Σήμα "Blue Angel" Προσωπικοί υπολογιστές, σημειωματάρια, οθόνες, εκτυπωτές, αντιγραφικά, MFD www.blauer-engel.de/englisch/navigation/body_blauer_engel.htm		Energy Star Προσωπικοί υπολογιστές, οθόνες, εκτυπωτές, αντιγραφικά, μηχανήματα αποστολής μηνυμάτων, MFD, fax, σαρωτές www.energystar.gov
	Group for Energy Efficiency Appliances (GEEA) Προσωπικοί υπολογιστές, οθόνες, εκτυπωτές, αντιγραφικά, μηχανήματα αποστολής μηνυμάτων, MFD, σαρωτές www.efficient-appliances.org		TCO Προσωπικοί υπολογιστές, σημειωματάρια, εκτυπωτές, οθόνες. www.tcodevelopment.com
	EPEAT (Electronic Product Environmental Assessment Tool) www.epeat.net		

ΣΤ: Κατασκευή / Ανακαίνιση κτηρίων

1 Βασικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις

Επίπτωση	Προσέγγιση
Κατανάλωση ενέργειας για θέρμανση, ψύξη, αερισμό, ζεστό νερό, ηλεκτρισμό και εκπεμπόμενο διοξείδιο του άνθρακα (CO ₂)	Εξασφάλιση προτύπων υψηλής ενεργειακής απόδοσης Ενθάρρυνση της χρησιμοποίησης τοπικών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ) ^[1]
Κατανάλωση φυσικών πόρων	Προώθηση της χρήσης φυσικών πόρων που διαχειρίζονται με βάση τις αρχές της αειφορίας
Εκπομπή τοξικών ουσιών κατά τη διάρκεια της παραγωγής ή διάθεσης των υλικών των κτηρίων που οδηγούν σε ρύπανση της ατμόσφαιρας και των υδάτινων πόρων	Προώθηση της χρήσης μη τοξικών δομικών υλικών
Αρνητικές επιπτώσεις υγείας σε χρήστες κτηρίων εξαιτίας του κτηριακού υλικού που περιέχει τοξικές ουσίες	Προώθηση της χρήσης μη τοξικών δομικών υλικών

[1] Ο όρος τοπικές ΑΠΕ έχουν την έννοια της παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ στο ίδιο το κτήριο (πχ. φωτοβολταϊκά, λέβητες βιομάζας, ανεμογεννήτριες κα)

2 Κατευθυντήριες οδηγίες Procura⁺

Δεδομένου του διαφορετικού ρυθμιστικού πλαισίου και των διαφορετικών συνθηκών στις χώρες της Ε.Ε., δεν είναι δυνατό να θεσπιστούν ενιαία πρότυπα για να χρησιμοποιηθούν σε τεύχη προκηρύξεων για τα έργα κατασκευής κτηρίων. Αντ' αυτού, αναπτύχθηκε μία σειρά ειδικών κατευθυντήριων οδηγιών που παρέχει εναλλακτικές προσεγγίσεις οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Η αναθέτουσα αρχή που επιθυμεί να χρησιμοποιήσει αυτές τις οδηγίες θα χρειαστεί να καθορίσει ποια εναλλακτική είναι πιο κατάλληλη για τη δική της περίπτωση. Οι κατευθυντήριες οδηγίες απευθύνονται κυρίως στην ενεργειακή απόδοση των κτηρίων και τη χρήση βιώσιμων υλικών κατασκευής.

Μεγάλη ποσότητα επιπλέον πληροφοριών πάνω στο θέμα αυτό και οι κατευθυντήριες οδηγίες που αναπτύχθηκαν μπορούν να βρεθούν στο λεπτομερές κεφάλαιο για τις κατασκευές στο CD-ROM (επίσης διαθέσιμο στη διεύθυνση www.procuraplus.org). Προτείνεται να μελετηθεί αυτό το πιο λεπτομερές κεφάλαιο πριν την έναρξη των ενεργειών.

2.1 Θεματικές ενότητες

Αυτές οι οδηγίες είναι χωρισμένες σε 5 θεματικούς τομείς:

1. Κατανάλωση ενέργειας
2. Χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ^[2])
3. Χρήση βιώσιμων υλικών κατασκευής
4. Θέματα που αφορούν στο χρήστη
5. Πείρα του αρχιτέκτονα

Σε κάθε παράγραφο, δίνεται ένας αριθμός **εναλλακτικών (κάποιες φορές συμπληρωματικών) προσεγγίσεων** που δύνανται να χρησιμοποιηθούν.

2.2 Διαδικασία κατασκευής

Επιπλέον, οι οδηγίες υποδεικνύουν σε ποιες φάσεις του διαγωνισμού μπορούν να ενσωματωθούν τα κριτήρια που περιέχονται στο εγχειρίδιο. Είτε:

- A) Προκαταρκτικός διαγωνισμός αρχιτεκτονικού σχεδίου
- B) Προσφορές για την κατασκευή κτηρίου
- Γ) Προσφορές για τις υπηρεσίες κτηρίου - "Υπηρεσίες κτηρίου" θεωρούνται οι παρακάτω: θέρμανση, αερισμός, κλιματισμός και ψύξη (ΘΑΚΨ). Αυτές δύνανται να ανατεθούν σε μία εξειδικευμένη εταιρεία υπηρεσιών κτηρίου να σχεδιάσει και να εισαγάγει (και κάποιες φορές να συντηρεί) αυτές τις υπηρεσίες για το κτήριο.

Τα παραπάνω στάδια του διαγωνισμού έχουν αναγνωριστεί σαν τα πιο κοινά στάδια συμβάσεων στον Ευρωπαϊκό κατασκευαστικό τομέα. Ωστόσο, αυτό το πλάνο μπορεί να διαφοροποιείται, σε σχέση με τα ακριβή στάδια που ακολουθούνται και τις φάσεις του διαγωνισμού για την κατασκευή ενός κτηρίου. **Εάν υπάρχει μόνο μία ενιαία φάση στο διαγωνισμό που περιλαμβάνει όλα τα στάδια, όλες οι προσεγγίσεις και κριτήρια πρέπει να απευθύνονται σε αυτό το στάδιο προσφορών.**

[2] ΑΠΕ: Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Ανανεώσιμες θεωρούνται οι ακόλουθες πηγές ενέργειας:

- Ηλιακή ενέργεια:
 - παθητικά
 - ενεργητικά συστήματα
- Βιομάζα (ξύλο, ενεργειακά φυτά, βιοαέριο)
- Γεωθερμία
- Μικρά υδροηλεκτρικά
- Αντλίες θερμότητας, ανάκτηση θερμότητας

2.3 Φάσεις διαγωνισμού

Κάθε προτεινόμενη επιλογή υποδεικνύει επίσης που πρέπει να εισάγονται τα κριτήρια σε μια συγκεκριμένη διαδικασία προσφορών.

Σε πολλές περιπτώσεις τα κριτήρια προορίζονται για συνυπολογισμό στις **Τεχνικές Προδιαγραφές** του έργου που θα εκτελεστεί π.χ. θέτουν τα ελάχιστα πρότυπα που πρέπει να πληρούν οι εταιρείες που υποβάλλουν προσφορά.

Κάποια κριτήρια προορίζονται για χρήση στο **στάδιο Ανάθεσης/ Αξιολόγησης** των προσφορών, όπου συγκρίνονται διαφορετικές προσφορές που πληρούν τις ελάχιστες τεχνικές προδιαγραφές. Σε αυτό το στάδιο η περιβαλλοντική απόδοση μπορεί να χρησιμοποιηθεί σαν ένα από τα κριτήρια ανάθεσης, μαζί με άλλες παραμέτρους όπως η τιμή. Το βάρος που δίνεται στα κριτήρια περιβαλλοντικής απόδοσης που προτείνονται παρακάτω, πρέπει να καθορίζεται από την αναθέτουσα αρχή, αλλά προτείνεται αυτό να αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 10-20%. Σε κάποιες περιπτώσεις διάφορα κριτήρια περιβαλλοντικής απόδοσης θα μπορούσαν να εισάγονται στο στάδιο αξιολόγησης των προσφορών (π.χ. για κατανάλωση ωφέλιμης ενέργειας (επιλογή 1.Α.2) και χρήση ηλιακών συλλεκτών (2.Α.1) κατά τη διάρκεια του αρχιτεκτονικού διαγωνισμού). Οι βαθμοί που απονέμονται στις επιλογές που παρατίθενται είναι απλά παραδείγματα για να χρησιμοποιηθούν για καθοδήγηση.

2.4 Έργα ανακαίνισης

Τα κριτήρια που παρουσιάζονται παρακάτω προορίζονται για να χρησιμοποιηθούν τόσο για την κατασκευή νέων κτηρίων όσο και για ανακατασκευές μεγάλης κλίμακας. Η διαδικασία και τα στάδια του διαγωνισμού που ακολουθούνται για τα έργα ανακαίνισης διαφέρουν στις διάφορες χώρες της Ε.Ε., και εξαρτώνται πάλι από τον τύπο των έργων ανακαίνισης. Αυτό πρέπει να ληφθεί υπόψη ώστε να εξακριβωθεί που θα συμπεριληφθούν τα κριτήρια. Το ποια κριτήρια δεν είναι κατάλληλα για έργα ανακαίνισης, αναφέρεται ξεκάθαρα παρακάτω.

2.5 Αρίθμηση των επιλογών

Οι επιλογές που παρουσιάζονται παρακάτω είναι χωρισμένες ανάλογα με τη θεματική ενότητα (ο πρώτος αριθμός) και το στάδιο της διαδικασίας του διαγωνισμού στο οποίο μπορούν να ενσωματωθούν (ο δεύτερος αριθμός). Ο τελευταίος αριθμός είναι για να γίνεται διάκριση ανάμεσα σε διαφορετικές επιλογές που καλύπτουν την ίδια θεματική ενότητα και το ίδιο στάδιο του διαγωνισμού.

Π.χ. Η επιλογή 1.Α.1. αφορά στην ενεργειακή κατανάλωση (αριθμός 1) και πρέπει να χρησιμοποιείται κατά τον προκαταρκτικό αρχιτεκτονικό διαγωνισμό (γράμμα Α).

Η επιλογή 3.Β.2 σχετίζεται με τη χρήση βιώσιμων δομικών υλικών (3) και πρέπει να χρησιμοποιείται κατά την προκήρυξη για την κατασκευή του κτηρίου (γράμμα Β).

Για περισσότερες πληροφορίες για την εφαρμογή κάθε επιλογής δείτε το αναλυτικό κεφάλαιο στο CD-ROM.

A – Προκαταρκτικός διαγωνισμός αρχιτεκτονικού σχεδίου / Αρχιτεκτονικός διαγωνισμός

1. Κατανάλωση ενέργειας

1.A.1 – Ελάχιστες απαιτήσεις για ωφέλιμη ενέργεια

Προδιαγραφές/ ελάχιστες απαιτήσεις:

- Η απαίτηση για ωφέλιμη ενέργεια δεν πρέπει να υπερβαίνει την τιμή X

(Προαιρετικά) Κριτήρια ανάθεσης:

- Επιπλέον βαθμοί απονέμονται για απαιτήσεις σε ωφέλιμη ενέργειας μικρότερη από αυτή που ορίζουν οι τεχνικές προδιαγραφές

Παράδειγμα:

- 10 (από 100) βαθμοί θα απονέμονται στην προσφορά με τις λιγότερες απαιτήσεις για ωφέλιμη ενέργεια, για άλλες προσφορές κάθε αύξηση 1% στην κατανάλωση μειώνει τον αριθμό των βαθμών κατά 1%.
- 90 (από 100) βαθμοί θα απονέμονται για άλλα θέματα συμπεριλαμβανομένης της τιμής.

1.A.2 – Διαγωνισμός σχετικά με την κατανάλωση ωφέλιμης ενέργειας

Κριτήρια ανάθεσης:

- Επιπλέον βαθμοί απονέμονται για χαμηλότερη κατανάλωση ωφέλιμης ενέργειας

Παράδειγμα:

- 10 (από 100) βαθμοί θα απονέμονται στην προσφορά με τις χαμηλότερες απαιτήσεις σε ωφέλιμη ενέργεια, για άλλες προσφορές κάθε αύξηση 1% στην κατανάλωση μειώνει τον αριθμό των βαθμών κατά 1%.
- 90 (από 100) βαθμοί θα απονέμονται για άλλα θέματα συμπεριλαμβανομένης της τιμής.

1.A.3 – Ελάχιστες απαιτήσεις για το συντελεστή θερμοπερατότητας και για την αναλογία σχήμα/όγκος^[3] (δεν είναι εφαρμόσιμο στην περίπτωση ανακαίνσεων)

Προδιαγραφές/ ελάχιστες απαιτήσεις

- Η αναλογία σχήματος προς τον μικτό θερμαινόμενο όγκο δεν πρέπει να υπερβαίνει την τιμή X.

Όροι σύμβασης

- Οι συντελεστές θερμοπερατότητας δεν πρέπει να υπερβαίνουν την τιμή X.

(Προαιρετικά) κριτήρια αξιολόγησης/ανάθεσης

Επιπλέον βαθμοί απονέμονται για την αναλογία σχήμα/όγκος (δεν είναι εφαρμόσιμο στην περίπτωση ανακαίνσεων)

Παράδειγμα:

- 10 (από 100) βαθμοί θα απονέμονται στην προσφορά με την καλύτερη αναλογία σχήμα/όγκος, για άλλες προσφορές κάθε αύξηση 1% στην αναλογία, μειώνει τον αριθμό των βαθμών κατά 1%.
- 90 (από 100) βαθμοί θα απονέμονται για άλλα θέματα συμπεριλαμβανομένης της τιμής.

1.A.4 – Διαγωνισμός σχετικά με την αναλογία σχήμα/όγκος

Κριτήρια ανάθεσης:

- Επιπλέον βαθμοί απονέμονται για την αναλογία σχήμα/όγκος (δεν είναι εφαρμόσιμο στην περίπτωση ανακαίνσεων)

Παράδειγμα:

- 10 (από 100) βαθμοί θα απονέμονται στην προσφορά με την καλύτερη αναλογία σχήμα/όγκος, για άλλες προσφορές κάθε αύξηση 1% στην αναλογία μειώνει τον αριθμό των βαθμών κατά 1%.
- 90 (από 100) βαθμοί θα απονέμονται για άλλα θέματα συμπεριλαμβανομένης της τιμής.

^[3] Στα Ελληνικά συνήθως αυτό αναφέρεται ως αναλογία επιφάνειας/όγκου, η οποία αποδίδεται με το σχήμα του. Όσο πιο μικρή είναι η επιφάνεια σε σχέση με τον όγκο του κτηρίου, τόσο λιγότερες θερμικές απώλειες έχει το κτήριο. Η αναλογία επιφάνειας/όγκου μπορεί να αποδοθεί με διαφορετικά σχήματα κτηρίου. Επομένως υπάρχει ιδανικό σχήμα, με το οποίο ένα κτήριο έχει τις λιγότερες θερμικές απώλειες άρα τη βέλτιστη αναλογία επιφάνειας/όγκου. Για αυτό το λόγο, επιλέχθηκε ο όρος που φαίνεται στα κριτήρια Procura+.

2. Χρήση ΑΠΕ

2.A.1 – Ελάχιστη χρήση της ηλιακής ενέργειας

Προδιαγραφές/ ελάχιστες απαιτήσεις:

- Ένα ελάχιστο Χ% της κατανάλωσης ωφέλιμης ενέργειας για ζεστό νερό/ θέρμανση χώρων/ ψύξη/ ηλεκτρισμό πρέπει να προέρχονται από Χ ηλιακούς συλλέκτες

5. Εμπειρία του αρχιτέκτονα

5.A.1 – Επιλογή βασισμένη σε προηγούμενη πείρα σε σχεδιασμό αειφόρων κατασκευών

Κριτήρια επιλογής: Ο αρχιτέκτονας πρέπει να έχει επαρκή πείρα πάνω στη σχεδίαση αειφόρων κατασκευών. Κάθε αιτών απαιτείται να υποβάλει ένα δισέλιδο έγγραφο περιγράφοντας προηγούμενη εμπειρία στα ακόλουθα πεδία (ενδεικτική λίστα):

- Σχεδίαση ενεργειακά αποδοτικών κατασκευών. Εφόσον υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία να γίνει αναφορά στις ενεργειακές απαιτήσεις των προηγούμενων κατασκευών ανά τμ για θέρμανση, ψύξη, φωτισμό
- Αεροστεγανότητα και συστήματα εναλλαγής θερμότητας με ανάκτηση θερμότητας
- Χρήση ΑΠΕ και συμπαραγωγής
- Βιοκλιματική αρχιτεκτονική, για την επίτευξη ενεργειακής αποδοτικότητας, θερμική και οπτική άνεση, αποφυγή χρήσης μηχανικών συστημάτων, όπως παροχή φωτισμού με συστήματα φυσικού φωτισμού
- Χρήση εργαλείων ΑΚΖ στο σχεδιασμό
- Χρήση βιώσιμων/πράσινων δομικών υλικών
- Επίτευξη καλής ποιότητας εσωτερικού αέρα

5.A.2 – Υποχρεωτική χρήση του εργαλείου Ανάλυσης Κύκλου Ζωής κατά το σχεδιασμό

Όροι σύμβασης

- Στην εκτέλεση του σχεδιασμού πρέπει να χρησιμοποιηθεί το εργαλείο
<Εισάγετε το όνομα του εργαλείου (ΑΚΖ)>.

B – Διαγωνισμός για την κατασκευή του κτηρίου

1. Κατανάλωση Ενέργειας

1.B.1 – Ανταγωνισμός σχετικά με το συντελεστή θερμοπερατότητας – αξιολόγηση βάσει της τιμής και του συντελεστή θερμοπερατότητας

Κριτήρια ανάθεσης:

- Επιπλέον βαθμοί απονέμονται για το συντελεστή θερμοπερατότητας

Παράδειγμα:

- 10 (από 100) βαθμοί θα απονέμονται στην προσφορά με την καλύτερη τιμή του συντελεστή, για άλλες προσφορές κάθε αύξηση 1% της τιμής του συντελεστή μειώνει τους βαθμούς κατά 1%.
- 90 (από 100) βαθμοί θα απονέμονται για άλλα θέματα συμπεριλαμβανομένης της τιμής.

3. Χρήση πράσινων κατασκευαστικών υλικών

3.B.1 – Απαγόρευση χρήσης συγκεκριμένων ουσιών

Προδιαγραφές/ελάχιστες απαιτήσεις :

Ο ανάδοχος πρέπει να διαβεβαιώσει ότι τα ακόλουθα υλικά/ουσίες δε θα χρησιμοποιηθούν στην κατασκευή:

- Ανακυκλωμένη ξυλεία, που δε συνοδεύεται από έγγραφα δοκιμών από ανεξάρτητο φορέα, που να διαβεβαιώνει ότι δεν περιέχονται επιβλαβείς ουσίες (όπως ορίζονται από διεθνείς κανονισμούς).
- Προϊόντα που περιέχουν υδροφθοράνθρακες (H-FKW)
- Προϊόντα που περιέχουν εξαφθοριούχο θείο (SF6)
- Εσωτερικές βαφές και βερνίκια που περιέχουν διαλυτικές ουσίες^[4] σε υψηλότερες τιμές από
 - για βαφές τοίχων (σύμφωνα με το EN 13300): 30 g/l (αφαιρουμένου του νερού)
 - για άλλες βαφές με απόδοση τουλάχιστον 15 m²/l και με καλυπτική ικανότητα που ανέρχεται σε 98% αδιαφάνεια: 250g/l (αφαιρουμένου του νερού)
 - για όλα τα άλλα προϊόντα (στα οποία συμπεριλαμβάνονται τα χρώματα που δεν είναι βαφές τοίχου και που έχουν απόδοση μικρότερη των 15 m²/l, τα βερνίκια, οι βαφές ξύλου, τα επιχρίσματα δαπέδων και τα χρώματα δαπέδων, και τα σχετικά προϊόντα): 180 g/l (αφαιρουμένου του νερού).

- Όλη η παρθένα ξυλεία από δάση και φυτείες, πρέπει να προέρχεται από δάση και φυτείες που υφίστανται βιώσιμη διαχείριση.

Στην Ευρώπη, οι αρχές και τα μέτρα που αναφέρονται παραπάνω πρέπει να ανταποκρίνονται τουλάχιστον σε εκείνα του Πανευρωπαϊκού Επιχειρησιακού Οδηγού για Βιώσιμη Δασική Διαχείριση, όπως επικυρώθηκε από Υπουργικό Συμβούλιο της Λισσαβόνας για την Προστασία των Δασών στην Ευρώπη (2-4 Ιουνίου 1998). Εκτός Ευρώπης πρέπει να ανταποκρίνονται τουλάχιστον στις Δασικές Αρχές UNCED (Ρίο ντε Τζανέιρο, Ιούνιος 1992) και όταν είναι δυνατόν στα κριτήρια ή κατευθυντήριες οδηγίες για βιώσιμη δασική διαχείριση, όπως υιοθετήθηκαν από τις σχετικές διεθνείς και τοπικές πρωτοβουλίες (ITTO, διαδικασία Μόντρεαλ, διαδικασία Tarpoto, Πρωτοβουλία UNEP/FAO ξηρής ζώνης Αφρικής).

Επικύρωση για ξυλεία:

Όταν χρησιμοποιείται παρθένα ξυλεία από πιστοποιημένα δάση και φυτείες, ο αιτών πρέπει να παρέχει κατάλληλο πιστοποιητικό, για παράδειγμα το σήμα FSC (Forest Stewardship Council), μαζί με υποστηρικτικά έγγραφα που να αποδεικνύουν ότι η διαδικασία πιστοποίησης είναι σύμφωνη με τις προαναφερθείσες αρχές και μέτρα βιώσιμης δασικής διαχείρισης.

Για παρθένα ξυλεία από δάση που δεν είναι πιστοποιημένα σαν δάση ή φυτείες από βιώσιμη διαχείριση, ο αιτών πρέπει να παρέχει τις κατάλληλες δηλώσεις, πιστοποιητικά, κώδικες που πιστοποιούν ότι οι παραπάνω απαιτήσεις πληρούνται.

3.B.2 – Ελάχιστη ποσότητα βιώσιμων υλικών κατασκευής

Τεχνικές Προδιαγραφές/ ελάχιστες απαιτήσεις:

- Οι υποψήφιοι ανάδοχοι πρέπει να δηλώνουν ότι ένα ελάχιστο Χ% των υλικών που θα χρησιμοποιηθούν στην κατασκευή (σε αξία) πρέπει να έχουν παραχθεί σύμφωνα με τα πρότυπα του οικολογικού σήματος Τύπου 1 σύμφωνα με το πρότυπο ISO 14024.

Επικύρωση:

- Προϊόντα τα οποία φέρουν οικολογικό σήμα Τύπου 1 θα θεωρείται ότι συμμορφώνονται με αυτά τα κριτήρια. Εναλλακτικά, αξιόπιστη τεκμηρίωση με έγγραφα, που να επικυρώνει ότι πληρούνται τα κριτήρια ενός οικολογικού σήματος Τύπου 1, θα γίνεται αποδεκτή.

(Προαιρετικά) Κριτήρια ανάθεσης:

- Επιπλέον βαθμοί απονέμονται για το ποσοστό των υλικών που χρησιμοποιούνται στην κατασκευή (σε αξία), που έχουν παραχθεί σε συμμόρφωση με τα πρότυπα που υπόκεινται σε ένα οικολογικό σήμα Τύπου 1 σύμφωνα με το πρότυπο ISO 14024, πάνω από το ελάχιστο όριο που έχει οριστεί στις προδιαγραφές.

Παράδειγμα:

- 5 (από 100) βαθμοί θα απονέμονται στην προσφορά με το υψηλότερο ποσοστό χρήσης βιώσιμων υλικών, για άλλες προσφορές κάθε μείωση 1% στο ποσοστό μειώνει τον αριθμό των βαθμών κατά 1%.
- 95 (από 100) βαθμοί θα απονέμονται για άλλα θέματα συμπεριλαμβανομένης της τιμής

3.B.3 – Ανταγωνισμός σχετικά με τη χρήση βιώσιμων υλικών κατασκευής

Κριτήρια ανάθεσης:

- Επιπλέον βαθμοί απονέμονται για το ποσοστό των υλικών που χρησιμοποιούνται στην κατασκευή (σε αξία), που έχουν παραχθεί σε συμμόρφωση με τα πρότυπα οικολογικού σήματος Τύπου 1 σύμφωνα με το πρότυπο ISO 14024.

Παράδειγμα:

- 5 (από 100) βαθμοί θα απονέμονται στην προσφορά με το υψηλότερο ποσοστό, για άλλες προσφορές κάθε μείωση 1% στο ποσοστό μειώνει τον αριθμό των βαθμών κατά 1%.
- 95 (από 100) βαθμοί θα απονέμονται για άλλα θέματα συμπεριλαμβανομένης της τιμής

4. Παρακολούθηση και θέματα που αφορούν τον χρήστη

4.B.1 – Υποχρεωτική δοκιμή

Τεχνικές Προδιαγραφές/ ελάχιστες απαιτήσεις:

- Όπου περιλαμβάνεται μηχανικός εξαερισμός στο κτήριο, η επικρατούσα προσφορά πρέπει να εξασφαλίζει ότι θα γίνει μία δοκιμή Blower Door για την ανίχνευση τυχόν διαρροών αέρα από τις χαραμάδες, η οποία θα εκτελεστεί στο στάδιο <Εισάγετε το κατάλληλο στάδιο της κατασκευής>. Αυτό πρέπει να επαναλαμβάνεται όσες φορές απαιτείται, μέχρι να επιτευχθεί το κατάλληλο επίπεδο μόνωσης.

Γ – Διαγωνισμός για υπηρεσίες στο κτήριο

1. Ενεργειακή κατανάλωση

1.Γ.1 – Ελάχιστες απαιτήσεις για κατανάλωση πρωτογενούς/τελικής ενέργειας

Τεχνικές Προδιαγραφές/Ελάχιστες απαιτήσεις:

- Η πρωτογενής/τελική κατανάλωση ενέργειας δεν πρέπει να υπερβαίνει την τιμή Χ.

(Προαιρετικά) Κριτήρια ανάθεσης:

- Επιπλέον βαθμοί απονέμονται για πρωτογενή/τελική κατανάλωση ενέργειας χαμηλότερη από τις ελάχιστες απαιτήσεις

Παράδειγμα:

- 10 (από 100) βαθμοί θα απονέμονται στην προσφορά με τη χαμηλότερη ενεργειακή κατανάλωση, για άλλες προσφορές κάθε αύξηση 1% στην κατανάλωση μειώνει τον αριθμό των βαθμών κατά 1%.
- 90 (από 100) βαθμοί θα απονέμονται για άλλα θέματα συμπεριλαμβανομένης της τιμής.

1.Γ.2 – Ανταγωνισμός για την κατανάλωση πρωτογενούς/τελικής ενέργειας

Κριτήρια ανάθεσης:

- Επιπλέον βαθμοί απονέμονται για τελική/ αρχική ενεργειακή κατανάλωση

Παράδειγμα:

- 10 (από 100) βαθμοί θα απονέμονται στην προσφορά με τη χαμηλότερη ενεργειακή κατανάλωση, για άλλες προσφορές κάθε αύξηση 1% στην κατανάλωση μειώνει τον αριθμό των βαθμών κατά 1%.
- 90 (από 100) βαθμοί θα απονέμονται για άλλα θέματα συμπεριλαμβανομένης της τιμής.

2. Χρήση ΑΠΕ

2.Γ.1 – Ελάχιστο ποσοστό τοπικών ΑΠΕ

Τεχνικές Προδιαγραφές/Ελάχιστες απαιτήσεις:

- Ένα ελάχιστο Χ% (πρωτογενούς, τελικής ή ωφέλιμης) ενεργειακής κατανάλωσης πρέπει να παρέχεται από τοπικές ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

(Προαιρετικά) Κριτήρια ανάθεσης:

- Επιπλέον βαθμοί απονέμονται για το ποσοστό (πρωτογενούς, τελικής ή ωφέλιμης) ενεργειακής κατανάλωσης, που παρέχεται από τοπικές ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, πάνω από το ελάχιστο πρότυπο που ορίζεται στις προδιαγραφές.

Παράδειγμα:

- 10 (από 100) βαθμοί θα απονέμονται στην προσφορά με το υψηλότερο ποσοστό, για άλλες προσφορές κάθε μείωση 1% στην προσφορά, μειώνει τον αριθμό των βαθμών κατά 0,5.
- 90 (από 100) βαθμοί θα απονέμονται για άλλα θέματα συμπεριλαμβανομένης της τιμής.

2.Γ.2 – Ανταγωνισμός σχετικά με το ποσοστό των τοπικών ΑΠΕ

Κριτήρια ανάθεσης:

- Επιπλέον βαθμοί απονέμονται για το ποσοστό (πρωτογενούς, τελικής ή ωφέλιμης) ενεργειακής κατανάλωσης, που παρέχεται από τοπικές ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

Παράδειγμα:

- 10 (από 100) βαθμοί θα απονέμονται στην προσφορά με το υψηλότερο ποσοστό, για άλλες προσφορές κάθε μείωση 1% στην προσφορά, μειώνει τον αριθμό των βαθμών κατά 0,5.
- 90 (από 100) βαθμοί θα απονέμονται για άλλα θέματα συμπεριλαμβανομένης της τιμής.

4. Παρακολούθηση και θέματα που αφορούν τον χρήστη

4.Γ.1 – Τήρηση Αρχείου Καταναλώσεων

Τεχνικές Προδιαγραφές/ ελάχιστες απαιτήσεις:

- Πρέπει να έχει ανατεθεί σε μία ανεξάρτητη εταιρεία να τηρεί αρχείο καταναλώσεων για τα πρώτα τρία χρόνια, η οποία θα παρέχει στο διαχειριστή του κτηρίου μηνιαίες τιμές ενεργειακής κατανάλωσης για θέρμανση, ψύξη, αερισμό, ζεστό νερό και ηλεκτρική ενέργεια.

4.Γ.2 – Οθόνη επίδειξης ενεργειακής κατανάλωσης

Τεχνικές Προδιαγραφές/ ελάχιστες απαιτήσεις:

- Μια οθόνη που περιέχει στοιχεία σχετικά με την ενεργειακή κατανάλωση όλου του κτηρίου πρέπει να τοποθετηθεί σε ένα εμφανές σημείο στο κτήριο .

4.Γ.3 – Εκπαίδευσης για διαχειριστή κτηρίου

Τεχνικές Προδιαγραφές/ ελάχιστες απαιτήσεις:

- Μετά την ολοκλήρωση της κατασκευής/ανακαίνισης του κτηρίου πρέπει να υπάρχει μία περίοδος εκπαίδευσης του διαχειριστή πάνω στην ενεργειακά αποδοτική χρήση του κτηρίου

3 Πρόσθετες ιδέες

Υποδομές - Παρέχετε επαρκείς (κατά προτίμηση) υπαρκτές τεχνικές και κοινωνικές υποδομές ως βάση για την αστική ανάπτυξη.

Κόστος κύκλου ζωής - Σχεδόν σε όλες τις περιπτώσεις, το κόστος λειτουργίας και συντήρησης υπερβαίνει κατά πολύ το κόστος κατασκευής. Συνεπώς, λαμβάνοντας υπόψη μόνο το κόστος κατασκευής, πιθανόν να υπάρξουν υψηλότερες οικονομικές εκροές κατά τη διάρκεια ζωής του κτηρίου. Ζητήστε το κόστος κύκλου ζωής. Εναλλακτικά μοντέλα κόστους (όπως χρηματοδότηση από τρίτη πλευρά, σύμβαση ενεργειακής απόδοσης) προσφέρουν τρόπους να ξεπεραστεί το κενό ανάμεσα στο κόστος κατασκευής και το κόστος κύκλου ζωής.

Συμμετοχή χρήστη - Η συμπεριφορά του χρήστη παίζει αποφασιστικό ρόλο στην ενεργειακή και οικολογική απόδοση των κτηρίων. Διευκολύνετε τη συμμετοχή του χρήστη ξεκινώντας από τα πρώτα στάδια του έργου, κυρίως για την ανακαίνιση οικιστικών έργων.

Ανακαίνιση - Προωθήστε την ανανέωση των υφιστάμενων κτηρίων επιτυγχάνοντας μεγαλύτερη εξοικονόμηση ενέργειας, πρώτων υλών, γης, τεχνικών και κοινωνικών υποδομών.

Επαναχρησιμοποίηση αποκατεστημένων χώρων διάθεσης απορριμμάτων – Χρησιμοποιήστε παλιούς χώρους διάθεσης απορριμμάτων για νέες κατασκευές.

Πυκνότητα χώρου – Ελαχιστοποίηση της χρήσης γης με την ενθάρρυνση υψηλής πυκνότητας στη διαμόρφωση του χώρου, λαμβάνοντας επίσης υπόψη αρχιτεκτονικές και κοινωνικές παραμέτρους.

Μικροκλίμα και σχεδιασμός οικοπέδου – Λάβετε υπόψη κλιματικές και τοπογραφικές παραμέτρους σε όλα τα στάδια του έργου, κυρίως στην ανάπτυξη και στο σχεδιασμό του έργου.

Εσωτερική ποιότητα – Η θερμική άνεση, το φυσικό ηλιακό φως ή τα καλά φωτιστικά συστήματα, ο έλεγχος υγρασίας και θορύβου, είναι θεμελιώδεις απαιτήσεις για την άνεση του χρήστη.

Διαχείριση λυμάτων και νερών βροχής – Τα οικολογικά συστήματα για τη διαχείριση των λυμάτων (επαναχρησιμοποίηση λυμάτων, εξοικονόμηση νερού, κλπ.) και η χρησιμοποίηση του νερού της βροχής, μπορεί να επηρεάσει επίσης την εξοικονόμηση οικονομικών πόρων, καθώς και οικολογικά ζητήματα.

Ολοκληρωμένος σχεδιασμός – Οι αιφύρες κατασκευές βασίζονται σε ένα συνεχιζόμενο διάλογο και συνεργασία ανάμεσα σε όλους όσους εμπλέκονται στη διαδικασία σχεδιασμού και κατασκευής, όπως και στη χρήση και συντήρηση του κτηρίου.

Το Εγχειρίδιο Procura+ παρέχει απλές και ξεκάθαρες οδηγίες σε Ευρωπαϊκούς δημόσιους οργανισμούς για την υλοποίηση πράσινων προμηθειών, ανεξάρτητα από το μέγεθος του οργανισμού ή το βαθμό εμπειρίας του.

Το εγχειρίδιο περιλαμβάνει:

- Πρακτικές συμβουλές για την **ενσωμάτωση των αρχών της αειφορίας στις δημόσιες συμβάσεις**
- Πληροφορίες για το **κόστος των πράσινων προμηθειών**
- Μια **μεθοδολογία** για τη συστηματική υλοποίηση πράσινων προμηθειών – τα **Βήματα της εκστρατείας Procura+**
- **Πράσινες τεχνικές προδιαγραφές** για 6 -υψηλής προτεραιότητας- κατηγορίες προϊόντων (θεωφορεία, προϊόντα καθαρισμού, ηλεκτρική ενέργεια, τρόφιμα, ηλεκτρονικός εξοπλισμός (IT) και κατασκευή/ανακαίνιση κτηρίων) τα οποία μπορούν να ενσωματωθούν στις αντίστοιχες προκηρύξεις.
- Μια απλή προσέγγιση για την **παρακολούθηση της επίδοσης** του οργανισμού στις πράσινες συμβάσεις – την **Κάρτα Αξιολόγησης Procura+**
- Ένα CD-ROM στο οποίο περιέχεται μια σειρά από παραδείγματα καλών πρακτικών από την Ευρώπη, πιο αναλυτικές πληροφορίες για τις κατηγορίες προϊόντων που καλύπτονται από το εγχειρίδιο, ορισμένη σχετική Ευρωπαϊκή νομοθεσία καθώς και μια σειρά από εργαλεία για περαιτέρω βοήθεια.

Το εγχειρίδιο χρησιμεύει επίσης και ως οδηγός για τους οργανισμούς που συμμετέχουν στην Εκστρατεία Procura+. Στην εκστρατεία μπορεί να προσχωρήσει οποιοσδήποτε Ευρωπαϊκός δημόσιος οργανισμός, για να δημοσιοποιήσει τη δέσμευσή του για πράσινες δημόσιες προμήθειες ή για να αξιοποιήσει τις δυνατότητες σε πόρους που προσφέρει η Εκστρατεία.

“Οι δημόσιοι οργανισμοί μπορούν να έχουν ηγετικό ρόλο αποτελώντας παράδειγμα με τη συμμετοχή τους στην Εκστρατεία . Αυτή είναι μια πολύ καλή ευκαιρία για πόλεις της Νότιας Ευρώπης”

*Imma Mayol,
Αντιδήμαρχος Barcelona, Ισπανία*

“Η καταπολέμηση των πρακτικών μη-βιώσιμης κατανάλωσης αγαθών είναι μια από τις βασικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε σήμερα. Πρωτοβουλίες όπως το Procura+ είναι καθοριστικές για την επίτευξη του παραπάνω στόχου”

*Bas de Leeuw,
Head, Integrated Resource Management, Sustainable Consumption and Production Branch, United Nations Environment Programme (UNEP)/Division of Technology*

“Μόνο μέσω της ενσασόλησης των δημόσιων οργανισμών ανά την Ευρώπη με πράσινες βιώσιμες προμήθειες μπορεί να επιτευχθεί σημαντική πρόοδος στην αγορά, αναφορικά με την αύξηση της περιβαλλοντικής επίδοσης των επιχειρήσεων και των προϊόντων. Η Εκστρατεία Procura+ αποτελεί ένα σημαντικό βήμα προς αυτή την κατεύθυνση.”

*Σταύρος Δήμας,
Επίτροπος της Ε.Ε για το Περιβάλλον*

“Οι πράσινες δημόσιες προμήθειες απαιτούν ισχυρή πολιτική βούληση. Αυτή όμως θα πρέπει να συνδυάζεται με μια απλή και ξεκάθαρη καθοδήγηση για την υλοποίησή τους. Το εγχειρίδιο αυτό παρέχει τις απαραίτητες συμβουλές.”

*Danielle Poliautre,
Αντιδήμαρχος Lille, Γαλλία*

“Πολύ μεγάλος όγκος δουλειάς μπορεί να αποφευχθεί για τους δημόσιους οργανισμούς ανά την Ευρώπη αν μοιραστούν τις εμπειρίες τους και βρουν κοινές λύσεις στο θέμα των πράσινων δημόσιων προμηθειών. Καλωσορίζουμε την προσέγγιση που προτείνει η Εκστρατεία Procura+”

*Mara Pesaro,
Διευθύνων σύμβουλος, Τμήμα Περιβάλλοντος, Επαρχία Cremona, Ιταλία
Department, Province of Cremona, Italy*

www.procuraplus.org
procurement@iclei-europe.org